

กรมควบคุมโรค
Department of Disease Control

รายงานการวิเคราะห์งบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ 2565 กรมควบคุมโรค

กลุ่มงบประมาณ กยพ. คร.
ตุลาคม 2564

รายงานการวิเคราะห์งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 กรมควบคุมโรค
ที่ปรึกษา

นายแพทย์ปรีชา เปรมปรี	รองอธิบดีกรมควบคุมโรค
นายสัตวแพทย์พรพิทักษ์ พันธุ์หล้า	ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และแผนงาน
นายนิรุติ นิรุติธรรมธา	ผู้อำนวยการกองบริหารการคลัง

บรรณาธิการ

นางนันทน์ภัส วังษ์พิรา	กลุ่มงบประมาณ กองยุทธศาสตร์และแผนงาน
นางสาวบุษรา นาคลำภา	กลุ่มงบประมาณ กองยุทธศาสตร์และแผนงาน
นางสาวมัญชุรศม์ เกื้อนสุคนธ์	กลุ่มงบประมาณ กองยุทธศาสตร์และแผนงาน
นางสาวนันทิยา แต่งเพือก	กลุ่มงบประมาณ กองยุทธศาสตร์และแผนงาน
นางสาวสุนันทา สมยาน	กลุ่มงบประมาณ กองยุทธศาสตร์และแผนงาน
นางสาวสุชาดา จันทรเสนา	กลุ่มงบประมาณ กองยุทธศาสตร์และแผนงาน
นายกิตติพัฒน์ เลิศไกร	กลุ่มงบประมาณ กองยุทธศาสตร์และแผนงาน

จัดทำโดย

กลุ่มงบประมาณ กองยุทธศาสตร์และแผนงาน กรมควบคุมโรค

โทรศัพท์ : 0 2590 3090

โทรสาร: 02590 3082

E-mail: budgetddc@ddc.mail.go.th

สามารถดาวน์โหลดเอกสารได้ที่ Website : <https://ddc.moph.go.th/dsp>

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

กลุ่มงบประมาณ กองยุทธศาสตร์และแผนงาน กรมควบคุมโรค ได้จัดทำ “รายงานการวิเคราะห์งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 กรมควบคุมโรค” เพื่อนำเสนอรายละเอียดข้อมูลข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเบื้องต้น เพื่อให้บุคลากรของกรมควบคุมโรคและผู้สนใจสามารถใช้เป็นข้อมูลอ้างอิงสำหรับการค้นคว้า วิเคราะห์ และศึกษาในเชิงลึกต่อไป

จากการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำเสนอผู้บริหารและใช้ประกอบการชี้แจงงบประมาณต่อสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 มีประเด็นสำคัญโดยสรุป ดังนี้

1. การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณพ.ศ. 2565 เป็นการจัดทำงบประมาณภายใต้ข้อจำกัดสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 และแนวโน้มเศรษฐกิจที่มีความไม่แน่นอน และคาดว่าเศรษฐกิจไทยอาจต้องใช้เวลาถึง 3 ปีในการฟื้นตัว และการเร่งการฉีดวัคซีนของไทยจะครอบคลุมประชากร 70% ได้ราวกลางปี 2565 ส่งผลกระทบต่อการจัดเก็บรายได้และฐานะการคลังของรัฐอย่างไม่อาจหลีกเลี่ยง ดังนั้น รัฐบาลกำหนดกรอบวงเงินงบประมาณรายจ่าย จำนวน 3,100,000 ล้านบาท ลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 จำนวน 185,962.5 ล้านบาท หรือลดลง ร้อยละ 5.66 เพื่อให้หน่วยรับงบประมาณมีงบประมาณรายจ่ายเพียงพอในการดำเนินการกิจเพื่อขับเคลื่อนนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ รวมทั้งรองรับผลกระทบจากสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน โดยมีประมาณการรายได้สุทธิ จำนวน 2,400,000 ล้านบาท และกำหนดวงเงินเพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณ จำนวน 700,000 ล้านบาท ซึ่งการขาดดุลงบประมาณจำนวนดังกล่าวยังอยู่ในกรอบสัดส่วนที่กฎหมายกำหนด

2. นโยบายและแนวทางการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ส่วนใหญ่ยังคงคล้ายคลึงกับประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 และมีประเด็นที่รัฐบาลให้ความสำคัญเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ดังนี้ 1) ให้ความสำคัญกับแผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นผลมาจากสถานการณ์ของ COVID-19 พ.ศ. 2564 – 2565 แผนย่อยของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 23 ประเด็น และแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ทั้ง 13 ด้าน 2) ให้ความสำคัญกับการพิจารณาให้ครอบคลุมการลงทุนจากทุกแหล่งเงิน ได้แก่ การลงทุนจากเงินงบประมาณของภาครัฐ การร่วมลงทุนระหว่างภาครัฐและเอกชน (Public Private Partnership : PPP) การลงทุนของรัฐวิสาหกิจ การลงทุนโดยใช้เงินจากกองทุน เช่น กองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐานเพื่ออนาคตประเทศไทย (Thailand Future Fund: TFF) และการลงทุนจากต่างประเทศ 3) ให้ความสำคัญกับสวัสดิการที่จำเป็นสำหรับกลุ่มเปราะบางทางสังคม เพื่อให้มีรายได้เพียงพอในการดำรงชีวิตและลดความเสี่ยงของการได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และในส่วนของกรมควบคุมโรคได้นำแนวทางของรัฐบาลมาเป็นกำหนดแนวทางการจัดทำคำของบประมาณของหน่วยงาน โดยคาดการณ์ว่าในปี 2565 จะสามารถเร่งฉีดวัคซีนให้ครอบคลุมจนเกิดภูมิคุ้มกันในระดับประชากร และยับยั้งการระบาดของโรคให้อยู่ในวงจำกัด ได้เตรียมความพร้อมของระบบสาธารณสุขเพื่อสร้างสมดุลระหว่างเศรษฐกิจและสุขภาพ ฟื้นฟูให้ประเทศกลับเข้าสู่ภาวะปกติ ตามแนวคิด “ลัมแล้ว ลุกไว” และได้กำหนดทิศทางการดำเนินงาน สอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี แผนแม่บทฯ และแผนปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุขในส่วนที่เกี่ยวข้อง

3. งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 รัฐบาลได้กำหนดวงเงินงบประมาณรายจ่าย จำนวน 3,100,000 ล้านบาท ลดจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 จำนวน 185,962.5 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 5.66 เพื่อให้หน่วยรับงบประมาณมีงบประมาณรายจ่ายเพียงพอในการดำเนินภารกิจเพื่อขับเคลื่อนนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ รวมทั้งรองรับผลกระทบจากสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน และเมื่อพิจารณาในรายหน่วยงาน พบว่าภาพรวมงบประมาณเกือบทุกกระทรวงได้รับลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 สำหรับกระทรวงสาธารณสุขได้รับงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 วงเงินจำนวน 153,940.5 ล้านบาท ลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 จำนวน 4,338.1 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 2.74 เป็นงบประจำ จำนวน 136,919.5 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 88.9 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี เป็นงบลงทุน จำนวน 17,020.9 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 11.1 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี ในส่วนของกรมควบคุมโรคได้รับงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 วงเงินจำนวน 3,558.9 ล้านบาท ลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 จำนวน 485.3 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 12.0 เป็นงบประจำ จำนวน 3,036.2 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 85.3 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี เป็นงบลงทุน จำนวน 522.7 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 14.7 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี

4. ประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณ สามารถสะท้อนถึงศักยภาพและประสิทธิภาพในการบริหารจัดการและการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณที่ผ่านมาได้เป็นอย่างดี ข้อมูลผลการเบิกจ่ายงบประมาณของปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 จากกระบวนการบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMIS) กรมบัญชีกลาง ณ วันที่ 30 กันยายน 2564 พบว่า มีผลการเบิกจ่ายในภาพรวมได้ร้อยละ 91.7 รายจ่ายประจำเบิกจ่ายได้ร้อยละ 96.4 และงบลงทุนสามารถเบิกจ่ายได้เพียงร้อยละ 70.9 ในส่วนของกระทรวงสาธารณสุขมีผลการเบิกจ่ายภาพรวมร้อยละ 95.9 รายจ่ายประจำเบิกจ่ายได้ร้อยละ 99.7 และในส่วนของงบลงทุนสามารถเบิกจ่ายได้เพียงร้อยละ 66.1 สำหรับกรมควบคุมโรคมีผลการเบิกจ่ายงบประมาณภาพรวม คิดเป็นร้อยละ 89.8 งบรายจ่ายประจำสามารถเบิกจ่ายได้ร้อยละ 97.5 และในส่วนของงบลงทุนเบิกจ่ายได้เพียงร้อยละ 48.8 ส่วนที่เหลือเป็นรายการที่ได้ก่อนนี้ผูกพันและได้กันเงินไว้เบิกเหลือมปีรวมทั้งขอขยายเวลาเบิกจ่ายเงินได้ตามระเบียบเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินจากคลังแล้ว

ทั้งนี้ กลุ่มงบประมาณ กองยุทธศาสตร์และแผนงาน ได้มีข้อสังเกตในประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ดังนี้

1. การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 เกิดขึ้นท่ามกลางสถานการณ์เศรษฐกิจโลกเกิดภาวะชะงักงันทั่วโลก อันเป็นผลจากการแพร่ระบาดหลายระลอกอย่างต่อเนื่องของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) และคาดว่าจะการเร่งการฉีดวัคซีนของไทยจะครอบคลุมประชากรร้อยละ 70 ได้ราวกลางปี 2565 การฟื้นฟูกิจกรรมทางเศรษฐกิจในประเทศสามารถกลับมาได้เร็วที่สุดในช่วงครึ่งแรกของปี และเพิ่มอัตราการเติบโตเป็นสองเท่าในสิ้นปี ของปี 2565 ทำให้การดำเนินนโยบายทางการคลังและงบประมาณรายจ่ายของรัฐบาลต้องดำเนินการด้วยความระมัดระวังเป็นอย่างยิ่ง ส่งผลให้รัฐบาลกำหนดกรอบวงเงินงบประมาณรายจ่าย จำนวน 3,100,000 ล้านบาท ลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 จำนวน 185,962.5 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 5.7 ในส่วนของกรมควบคุมโรค พบว่า หน่วยงานภายในกรมฯ ยังเสนอค่าของงบประมาณไม่สอดคล้องตามการคาดการณ์ ขาดการจัดลำดับความสำคัญของโครงการ รวมทั้งไม่ปรับรูปแบบการดำเนินงานให้สอดคล้องสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เช่นการประชุม ลงพื้นที่ การเดินทางไปต่างประเทศ

2. แนวทางการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 พบว่า ส่วนใหญ่ยังคงคล้ายคลึงกับประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 และมีประเด็นที่รัฐบาลให้ความสำคัญเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 คือการให้ความสำคัญกับแผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นผลมาจากสถานการณ์ของ COVID-19 พ.ศ. 2564 – 2565 แผนย่อยของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 23 ประเด็น และแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ทั้ง 13 ด้าน ในส่วนของกรมควบคุมโรคได้นำแนวทางของรัฐบาลมาเป็นกรอบในการจัดทำคำของบประมาณของกรมฯ โดยคาดการณ์ว่าในปี 2565 จะสามารถเร่งฉีดวัคซีนให้ครอบคลุมจนเกิดภูมิคุ้มกันในระดับประชากร และยับยั้งการระบาดของโรคให้อยู่ในวงจำกัด ได้เตรียมความพร้อมของระบบสาธารณสุขเพื่อสร้างสมดุลระหว่างเศรษฐกิจและสุขภาพ พยายามให้ประเทศกลับเข้าสู่ภาวะปกติตามแนวคิด “ลัมแล้ว ลุกไว” และได้กำหนดทิศทางการดำเนินงาน สอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี แผนแม่บทฯ และแผนปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุขในส่วนที่เกี่ยวข้อง

3. ความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติกับโครงสร้างการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2565 พบว่า กรมควบคุมโรค ได้นำเป้าหมายตัวชี้วัดแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติในส่วนที่กรมฯ รับผิดชอบมากำหนดเป้าหมายการให้บริการของหน่วยงานในระดับที่เป็นผลสัมฤทธิ์ของกรมควบคุมโรค และถ่ายทอดเป้าหมาย ตัวชี้วัดลงในระดับเป้าหมายการให้บริการของกรม เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนให้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนปฏิรูปประเทศในส่วนที่เกี่ยวข้องให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดอย่างชัดเจน และหน่วยงานหลักภายในกรมฯ ควรให้ความสำคัญกับการกำหนดเป้าหมายที่ยึดโยงกับศักยภาพและบริบทของหน่วยงานที่ร่วมดำเนินการในแต่ละประเด็นย่อย และควรมีการกำหนดเป้าหมายร่วมและตัวชี้วัดร่วม (Joint KPIs) ที่ต้องการจะบรรลุร่วมกันในแต่ละปี หรือตัวชี้วัดทางอ้อม (Proxy Indicator) ควบคู่กันไปด้วยเพื่อสะท้อนความสำเร็จของภารกิจหน่วยงาน และบรรลุตามเป้าหมายของแผนแม่บทฯ และแผนปฏิรูปตามที่กำหนด

4. การจัดทำโครงการสำคัญเพื่อขับเคลื่อนแผนแม่บทฯ (Flagship Project) /กิจกรรมสำคัญที่ควรเร่งรัดตามแผนปฏิรูปประเทศ (Big Rock) ในส่วนของกรมควบคุมโรค พบว่า กระบวนการจัดทำรายละเอียดกิจกรรมสำคัญและค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ ยังขาดการประสานงาน การสร้างการรับรู้ และบูรณาการกับหน่วยงานที่ร่วมดำเนินการทั้งภายในและภายนอกกรมอย่างเป็นระบบ ทำให้การกำหนดกรอบการขับเคลื่อนการดำเนินการเพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายร่วมกันยังไม่ชัดเจน รายละเอียดกิจกรรมสำคัญและงบประมาณมีความซ้ำซ้อน ส่งผลให้ถูกพิจารณาปรับลดงบประมาณในขั้นการพิจารณาของสำนักงบประมาณ ดังนั้นหน่วยงานเจ้าภาพในระดับกรมฯ ควรมีการจัดเวทีในการสื่อสาร กำหนดเป้าหมาย/จัดทำรายละเอียดกิจกรรม/ค่าใช้จ่ายของกิจกรรมโครงการร่วมกันในแต่ละประเด็น เพื่อให้ได้รายละเอียดกิจกรรมสำคัญของโครงการที่มีประสิทธิภาพสามารถส่งผลลัพธ์ไปสู่การบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด-19 และแผนปฏิรูปด้านสาธารณสุขในส่วนที่เกี่ยวข้องได้อย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม

5. การจัดทำงบประมาณในมิติบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ (Agenda) ในส่วนของกรมควบคุมโรคพบว่า จำนวนโครงการและงบประมาณที่ผ่านการพิจารณาจากเจ้าภาพแผนบูรณาการค่อนข้างน้อย จนไม่สามารถสนับสนุนให้เกิดผลลัพธ์ตามเป้าหมายการบูรณาการได้ตามที่กำหนด ดังนั้น หน่วยงานเจ้าภาพควรมีการกำหนดประเด็นการบูรณาการ เป้าหมาย วัตถุประสงค์ที่เชื่อมโยง สอดคล้อง สนับสนุนซึ่งกันและกัน รวมทั้งกำหนดประเด็นการบูรณาการของหน่วยงานที่ร่วมดำเนินการให้ชัดเจน เพื่อลดการเสนอตั้งงบประมาณซ้ำซ้อนกันระหว่างหน่วยงานและภารกิจปกติของหน่วยงานที่ต้องดำเนินงาน และควรเพิ่มกรอบเวลาในการจัดทำพิจารณาและปรับปรุงแผนงานโครงการร่วมกัน และหน่วยงานหลักภายในกรมฯ การให้ความสำคัญกับคุณภาพของการจัดทำโครงการให้เป็นไปตามแนวทางของการบูรณาการในแต่ละประเด็นเพื่อให้การเสนอของบประมาณรายจ่ายบูรณาการเป็นกลไกขับเคลื่อนการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์และนโยบายเรื่องสำคัญเร่งด่วนของรัฐบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6. การพิจารณางบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 พบว่ารัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการดำเนินการกิจเพื่อขับเคลื่อนงานตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทฯ แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) นโยบายสำคัญของรัฐบาล ให้ประสบผลสำเร็จและเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม แต่ในขั้นของการพิจารณางบประมาณยังคงปรับลดงบประมาณโดยใช้กรอบเพดาน (ceiling) วงเงินงบประมาณของหน่วยงานส่งผลกระทบต่อการทำงานและประสิทธิภาพการดำเนินงานตามเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทฯ และแผนปฏิรูปประเทศที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น สำนักงบประมาณในฐานะหน่วยงานพิจารณางบประมาณควรให้ความสำคัญกับการพิจารณาจัดสรรงบประมาณกับโครงการสำคัญเพื่อขับเคลื่อนแผนแม่บทฯ ((Flagship Project)) /กิจกรรมสำคัญที่ควรเร่งรัดตามแผนปฏิรูปประเทศ (Big Rock) เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนให้บรรลุเป้าหมายได้ตามที่รัฐบาลกำหนด และหน่วยงานในระดับกรมฯ ต้องให้ความสำคัญในการจัดทำรายละเอียดโครงการสำคัญเพื่อขับเคลื่อนแผนแม่บทฯ (Flagship Project) /กิจกรรมสำคัญที่ควรเร่งรัดตามแผนปฏิรูปประเทศ (Big Rock) ให้มีคุณภาพ สามารถเชื่อมโยง สนับสนุน และสะท้อนถึงการบรรลุเป้าหมายให้มีความชัดเจนและเป็นรูปธรรม

7. กรอบวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 พบว่า ภาพรวมงบประมาณเกือบทุกกระทรวงได้รับลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 โดยงบประมาณที่เสนอส่วนใหญ่เป็นการตั้งงบประมาณตามภารกิจของหน่วยงาน ไม่มีการตั้งค่าใช้จ่ายในการแก้ไขปัญหาการระบาดของโรค COVID-19 และงบประมาณสำหรับจัดซื้อวัคซีนโรค COVID-19 จะเห็นได้ว่างบประมาณที่ลดลงทำให้ไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติการกิจของหน่วยงาน ส่งกระทบโดยตรงต่อภารกิจในการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ นอกจากนี้ ภายใต้สถานการณ์การระบาดของโรค COVID-19 กรมควบคุมโรคต้องระดมสรรพกำลังและทรัพยากรมาใช้ในการรับมือและควบคุมการระบาดของโรคให้อยู่ในวงจำกัด ลดโอกาสการแพร่กระจายเชื้อภายในประเทศ ดังนั้น สำนักงบประมาณในฐานะหน่วยงานหลักในการพิจารณางบประมาณควรนำภารกิจของหน่วยงานและความจำเป็นเร่งด่วนในการแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ปัจจุบันมาประกอบในการพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้กับหน่วยงานด้วย

8. ประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณในส่วนของกรมควบคุมโรค พบว่า การเบิกจ่ายรายจ่ายลงทุนที่ล่าช้า ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากความไม่พร้อมของข้อมูลและเอกสารที่เกี่ยวข้องในขั้นตอนการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง ประกอบกับสถานการณ์การระบาดของโรค COVID-19 และมาตรการล็อกดาวน์จากภาครัฐ ดังนั้น หน่วยงานที่เสนอของบประมาณควรมีการจัดทำแผนงบลงทุนระยะยาว (Master Plan) และเตรียมความพร้อมของข้อมูลและเอกสารที่เกี่ยวข้องในขั้นตอนการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างในรายการงบลงทุนที่ขอรับการจัดสรรงบประมาณไว้ล่วงหน้าเพื่อให้สามารถดำเนินการได้ทันทีที่พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีมีผลบังคับใช้ตามกฎหมาย

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปผู้บริหาร	
สารบัญ	
สารบัญแผนภาพ	
ส่วนที่ 1 ภาวะเศรษฐกิจไทยและกรอบเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2565	1
ส่วนที่ 2 นโยบายและแนวทางการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565	2
ส่วนที่ 3 งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565	7
ส่วนที่ 4 ประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณ	17
ส่วนที่ 5 ประเด็นข้อสังเกตในการวิเคราะห์ข้อมูลงบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณ พ.ศ. 2565	23
บรรณานุกรม	27

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่	หน้า
1 นโยบายและแนวทางการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565	2
2 ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปีแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิรูปฯ และกรอบงานกรมควบคุมโรค ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565	3
3 ความเชื่อมโยงแผนงาน/โครงการกรมควบคุมโรค ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 กับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี	4
4 ความเชื่อมโยงแผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด-19	5
5 ความเชื่อมโยงแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง)	5
6 กรอบการดำเนินงานที่สำคัญในปีงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2565 กรมควบคุมโรค	6
7 งบประมาณแยกตามโครงสร้างงบประมาณ	7
8 เปรียบเทียบงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2564 และ 2565	9
9 งบประมาณจำแนกตามรายหน่วยงานในภาพรวมของกระทรวงสาธารณสุขและหน่วยงานในกำกับ	10
10 (ร่าง) งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 กระทรวงสาธารณสุขแยกตามประเภทรายจ่าย	11
11 แนวโน้มวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 – 2565 กรมควบคุมโรค	11
12 งบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2565 กรมควบคุมโรค แยกตามประเภทรายจ่ายงบประมาณ	13
13 ร้อยละผลการเบิกจ่ายงบประมาณย้อนหลัง 3 ปี (ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2561 – 2563) ภาพประเทศ	17
14 ร้อยละผลการเบิกจ่ายงบประมาณย้อนหลัง 3 ปี (ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2561 – 2563) กระทรวงสาธารณสุข	18
15 ร้อยละผลการเบิกจ่ายงบประมาณย้อนหลัง 3 ปี (ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2561 – 2563) กรมควบคุมโรค	19
16 มาตรการเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564	20

รายงานวิเคราะห์งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 กรมควบคุมโรค

การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อให้มีการวางแผนเกี่ยวกับการใช้จ่ายของหน่วยงานให้เพียงพอกับการใช้จ่ายในรอบระยะเวลาหนึ่ง โดยปกติมีระยะเวลา 1 ปี ซึ่งจะเริ่มต้นในวันที่ 1 ตุลาคมของทุกปีไปจนถึงวันที่ 30 กันยายนของปีถัดไป แผนการใช้จ่ายและการหารายได้จะทำให้สามารถคาดการณ์สภาพเศรษฐกิจในปีต่อไปได้ นอกจากนี้ยังช่วยให้รัฐบาลบริการการคลังได้อย่างมีประสิทธิภาพภายในขอบเขตของงบประมาณที่จัดทำขึ้น ทั้งนี้คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2564 เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 และเอกสารประกอบงบประมาณ โดยมีวงเงินงบประมาณทั้งสิ้น 3,100,000 ล้านบาท และได้รับอนุมัติจากรัฐสภาและราชกิจจานุเบกษาได้เผยแพร่พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 เมื่อวันที่ 21 กันยายน 2564 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2564 เป็นต้นไป

ส่วนที่ 1 ภาวะเศรษฐกิจไทยและกรอบวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2565

สืบเนื่องจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 ช่วงที่ผ่านมาในหลายระลอกอย่างต่อเนื่อง ทำให้มีผู้ติดเชื้อในแต่ละวันเป็นจำนวนมาก โรคดังกล่าวส่งผลกระทบต่อชีวิต เศรษฐกิจและสังคมเป็นอย่างมาก จะเห็นได้จากการที่ธุรกิจต้องเลิกกิจการไปทั้งที่ควรจะอยู่รอดได้ในสถานการณ์ปกติ ขณะที่ธุรกิจที่ยังอยู่รอดมีการชะลอการลงทุนที่จะก่อให้เกิดผลผลิต กิจกรรมขนาดเล็กได้รับผลกระทบหนักสุด ขณะที่ครัวเรือนต่าง ๆ ล้วนประสบความเดือดร้อนกันถ้วนหน้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งครัวเรือนที่ยากจนมากกว่ามีแนวโน้มสูงที่จะสูญเสียรายได้เผชิญกับความไม่มั่นคงทางอาหาร มีลูกที่ไม่ได้เข้าเรียน และต้องเทขายทรัพย์สินที่ไม่ค่อยจะมีทิ้งไป ส่งผลเสียต่อการหารายได้ในอนาคตของภาคครัวเรือน จากสถานการณ์ดังกล่าวทำให้เกิดความเสียหายต่อระบบเศรษฐกิจอย่างรุนแรง ส่งผลให้ภาวะเศรษฐกิจไทยมีการหดตัวอย่างต่อเนื่อง โดยอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ (Real GDP Rate) เท่ากับร้อยละ -6.1 ในปี 2563 นอกจากนี้ ธนาคารโลกได้ปรับลดตัวเลขคาดการณ์ GDP ของไทยในปี 2564 เป็นครั้งที่สองลงจาก 2.2% ในเดือนกรกฎาคม 2564 เหลือ 1% ในเดือนกันยายน 2564 ขณะที่ GDP ในปี 2565 คาดว่าจะเติบโตที่ 3.6% และคาดว่าเศรษฐกิจไทยอาจต้องใช้เวลาถึง 3 ปีในการฟื้นตัว เนื่องจากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวซึ่งเป็นตัวขับเคลื่อนหลักต้องใช้เวลาฟื้นฟูที่ยาวนาน และการปรับลดตัวเลขคาดการณ์ GDP ของไทยในครั้งนี้ เป็นผลมาจากความเสียหายทางเศรษฐกิจจากการระบาดของโควิดระลอกล่าสุดในประเทศ ประกอบกับการกระจายวัคซีนที่ล่าช้า และยังประเมินว่าการฉีดวัคซีนของไทยจะครอบคลุมประชากร 70% ได้ราวกลางปี 2565 จะส่งผลต่อการเปิดรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ และจากสถานการณ์ดังกล่าวจะทำให้การขยายตัวของเศรษฐกิจไทยช่วงปี 2563 - 2565 มีผลติดลบต่อเนื่อง กระทบต่อการจัดเก็บรายได้และฐานะการคลังของรัฐอย่างไม่อาจหลีกเลี่ยง ประกอบกับในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ที่ผ่านมารัฐบาลได้มีการกู้เงินตามพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลัง กู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของ COVID-19

จำนวนมาก รวมถึงการจัดทำงบประมาณรายจ่ายแบบขาดดุลอย่างต่อเนื่อง ทำให้หนี้สาธารณะของประเทศเพิ่มสูงขึ้น และเมื่อ 20 กันยายน 2564 คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบให้มีการขยายเพดานหนี้สาธารณะจาก 60% ของ GDP เพิ่มเป็น 70% ของ GDP ที่จะช่วยให้ภาครัฐมีพื้นที่ด้านการคลังเพียงพอที่จะปรับโครงสร้างเศรษฐกิจในระยะสั้นและเพิ่มการลงทุนในระยะกลางได้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ดังนั้น การจัดทำงบประมาณรายจ่ายของรัฐบาล จึงต้องดำเนินการภายใต้ของภายใต้ข้อจำกัดสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 และแนวโน้มเศรษฐกิจที่มีความไม่แน่นอน ส่งผลให้รัฐบาลกำหนดกรอบวงเงินงบประมาณรายจ่าย จำนวน 3,100,000 ล้านบาท ลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 จำนวน 185,962.5 ล้านบาท หรือลดลง ร้อยละ 5.66 เพื่อให้หน่วยรับงบประมาณมีงบประมาณรายจ่ายเพียงพอในการดำเนินภารกิจเพื่อขับเคลื่อนนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ รวมทั้งรองรับผลกระทบจากสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน โดยมีประมาณการรายได้สุทธิ จำนวน 2,400,000 ล้านบาท และกำหนดวงเงินเพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณ จำนวน 700,000 ล้านบาท ซึ่งการขาดดุลงบประมาณจำนวนดังกล่าวยังอยู่ในกรอบสัดส่วนที่กฎหมายกำหนด

ส่วนที่ 2 นโยบายและแนวทางการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

แผนภาพที่ 1 นโยบายและแนวทางการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

ที่มา: บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 สำนักงบประมาณ

การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 รัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการดำเนินการภารกิจเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ แผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด-19 พ.ศ. 2564-2565 แผนย่อยของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) และนโยบายสำคัญของรัฐบาลให้ประสบผลสำเร็จและเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม สนับสนุนให้เศรษฐกิจของประเทศไทยมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้

การพัฒนาประเทศบรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ที่กำหนด แนวทางการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ส่วนใหญ่ยังคงคล้ายคลึงกับปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 อย่างไรก็ตาม มีประเด็นที่รัฐบาลให้ความสำคัญเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 คือ 1) ให้ความสำคัญกับแผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นผล มาจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 และแผนย่อยของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 23 ประเด็น และแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ทั้ง 13 ด้าน 2) ให้ความสำคัญกับการพิจารณา ให้ออกมาตรการลงทุนจากทุกแหล่งเงิน 3) เน้นให้ความสำคัญกับสวัสดิการที่จำเป็นสำหรับกลุ่มเปราะบางทางสังคม และ 4) เพิ่มในส่วนของการดำเนินการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

ในส่วนของกรมควบคุมโรคได้นำแนวทางของรัฐบาลมาเป็นกำหนดแนวทางการจัดทำคำของบประมาณของกรมควบคุมโรค โดยคาดการณ์คาดการณ์ว่าในปี 2565 จะสามารถเร่งฉีดวัคซีนให้ครอบคลุมจนเกิดภูมิคุ้มกันในระดับประชากร และยับยั้งการระบาดของโรคให้อยู่ในวงจำกัด ได้เตรียมความพร้อมของระบบสาธารณสุข เพื่อสร้างสมดุลระหว่างเศรษฐกิจและสุขภาพ พันฟูให้ประเทศกลับเข้าสู่ภาวะปกติ ตามแนวคิด “ลัมแล้ว ลุกไว” และได้กำหนดทิศทาง การดำเนินงาน สอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี แผนแม่บทฯ และแผนปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุขในส่วนที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี เชื่อมโยงใน 3 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ และยุทธศาสตร์ที่ 6 ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

แผนภาพที่ 2 ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปีแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิรูปฯ และกรอบงานกรมควบคุมโรค ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

ที่มา : เอกสารประกอบการชี้แจงงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2565 กรมควบคุมโรค

2. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี เชื่อมโยงใน 3 แผนแม่บท ประกอบด้วย แผนแม่บทที่ 9 เศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก โดยการเฝ้าระวังสุขภาพประชาชน ในพื้นที่ 3 จังหวัด ช่วยลดผลกระทบทางเศรษฐกิจที่เกิดจากการระบาด ของโรคติดต่ออันตรายต่าง ๆ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในการลงทุน แผนแม่บทที่ 13 การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาพที่ดี เพื่อให้ประชาชนปลอดภัย และภัยที่ป้องกันได้ โดยกรมควบคุมโรคเป็นเจ้าภาพหลักในแผนแม่บทย่อยที่ 13.5 การพัฒนาและสร้างระบบรับมือปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่ อุบัติซ้ำที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ และแผนแม่บทที่ 20 การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ เพื่อพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้ทันต่อการปรับเปลี่ยนบริการภาครัฐด้วยดิจิทัล

แผนภาพที่ 3 ความเชื่อมโยงแผนงาน/โครงการกรมควบคุมโรค ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 กับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

ที่มา : เอกสารประกอบการชี้แจงงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2565 กรมควบคุมโรค

3. แผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นผลมาตาสถานการณ์โควิด-19 เชื่อมโยงในประเด็นการพัฒนาศักยภาพและยกระดับคุณภาพชีวิตของคน (Human Capital) เป็นประเด็นพัฒนาย่อยที่ 3.1 การพัฒนาทักษะแรงงานและการเรียนรู้ มีโครงการสำคัญ คือ โครงการขับเคลื่อนนโยบายดูแลสุขภาพผู้ประกอบการในช่วงชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) และพัฒนาระบบเฝ้าระวัง ควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพ และประเด็นพัฒนาย่อยที่ 3.3 การเสริมสร้างความมั่นคงทางสุขภาพ มีโครงการที่สำคัญ 4 โครงการ ประกอบด้วย 1) โครงการพัฒนากลไกความร่วมมือเครือข่ายทั้งระดับชาติและนานาชาติเพื่อยกระดับระบบเฝ้าระวัง สอบสวน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพ 2) โครงการยกระดับระบบรับมือ ปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่ อุบัติซ้ำ โรคระบาด ให้พร้อมรับมือ 3) โครงการพัฒนาการสื่อสารความรู้เรื่องโรคเอดส์โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และโรคไวรัสตับอักเสบบีและซี และ 4) โครงการขับเคลื่อนการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพด้วยศักยภาพพชอ./พช.

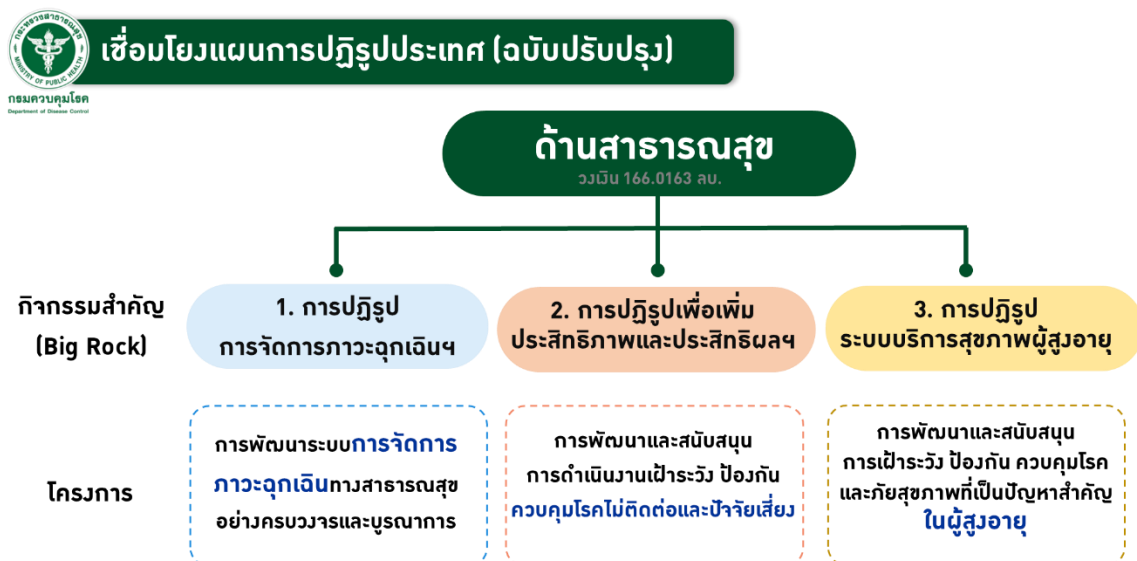
แผนภาพที่ 4 ความเชื่อมโยงแผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด-19

ที่มา : เอกสารประกอบการชี้แจงงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2565 กรมควบคุมโรค

4. แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ด้านสาธารณสุข เชื่อมโยงจำนวน 3 กิจกรรมสำคัญ (Big rock) ประกอบด้วย Big rock ที่ 1. การปฏิรูปการจัดการภาวะฉุกเฉินฯ ซึ่งกรมฯ เป็นผู้รับผิดชอบหลัก ได้ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พัฒนาระบบการจัดการภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขอย่างครบวงจรและบูรณาการ เพื่อรองรับการระบาดของโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำฯ Big rock ที่ 2. พัฒนารูปแบบและจัดการจัดบริหาร ในการดำเนินการเฝ้าระวัง ป้องกันควบคุมโรคไม่ติดต่อและปัจจัยเสี่ยง และ Big rock ที่ 3. พัฒนารูปแบบการแจ้งเตือนการพลัดตกหกล้มในผู้สูงอายุ ระดับชุมชน

แผนภาพที่ 5 ความเชื่อมโยงแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง)

ที่มา : เอกสารประกอบการชี้แจงงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2565 กรมควบคุมโรค

นอกจากนี้กรมควบคุมโรคได้กำหนดกรอบการดำเนินงานที่สำคัญในปีงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2565 โดยยึดเป้าหมายลดโรคที่สอดคล้องกับ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ไว้ดังนี้

1. ให้ความสำคัญกับการเร่งจัดหาและบริการวัคซีนป้องกันโรค COVID-19 ให้ครบตามเป้าหมายเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันหมู่ในระดับประชากร ป้องกันการป่วยรุนแรงและการเสียชีวิตจากโรค COVID-19
2. สร้างความเข้มแข็งของระบบเพื่อรับมือโรคอุบัติใหม่ และภัยสุขภาพเพื่อเตรียมความพร้อมของระบบสาธารณสุข เพื่อสร้างสมดุลระหว่างเศรษฐกิจและสุขภาพ ฟื้นฟูให้ประเทศกลับเข้าสู่ภาวะปกติ
3. ขับเคลื่อนงานตามแผนแม่บทฯ แผนปฏิรูปประเทศ และโครงการตามแนวพระราชดำริในส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้
4. เร่งรัดดำเนินการลดอัตราการป่วย และเสียชีวิตด้วยโรคที่สามารถป้องกันได้ เช่น ไข้เลือดออก วัณโรค และโรคไม่ติดต่อ เป็นต้น

5. เร่งกำจัด กวาดล้างโรค ตามพันธสัญญานานาชาติ เช่น โรคหัด โรคโปลิโอ และมาลาเรีย เป็นต้น

6. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการภาครัฐ พัฒนากำลังคน และนำเทคโนโลยีมาใช้ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการควบคุมโรคและภัยสุขภาพ

และการดำเนินการดังกล่าวจะช่วยให้เกิดภูมิคุ้มกันในระดับประชากร ช่วยลดการป่วย เสียชีวิต จากโรคและภัยสุขภาพที่ป้องกันได้ ประเทศมีความพร้อมในการรับมือโรคอุบัติใหม่ อุบัติซ้ำแบบครบวงจร และสามารถเดินหน้าต่อไปได้ ตามยุทธศาสตร์ การเปิดบ้าน เปิดเมือง เปิดใจ เปิดประเทศ และกลับเข้าสู่ภาวะปกติโดยเร็ว

แผนภาพที่ 6 กรอบการดำเนินงานที่สำคัญในปีงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2565 กรมควบคุมโรค

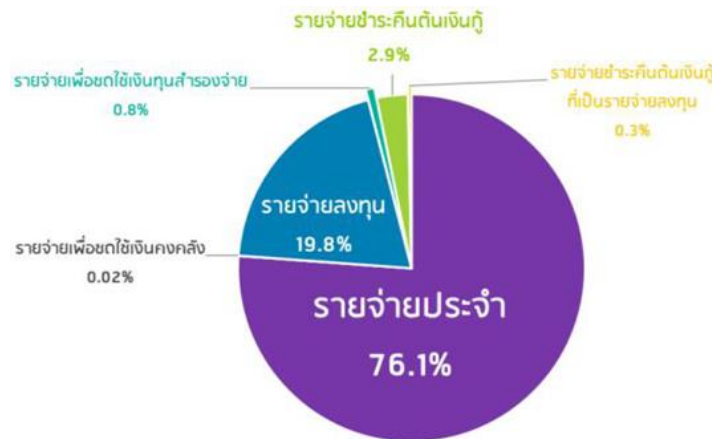
ที่มา : เอกสารประกอบการชี้แจงงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2565 กรมควบคุมโรค

ส่วนที่ 3 งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

3.1 งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ภาพรวมประเทศ

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 รัฐบาลได้กำหนดวงเงินงบประมาณรายจ่าย จำนวน 3,100,000 ล้านบาท ลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 จำนวน 185,962.5 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 5.66 เพื่อให้หน่วยรับงบประมาณมีงบประมาณรายจ่ายเพียงพอในการดำเนินภารกิจเพื่อขับเคลื่อนนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ รวมทั้งรองรับผลกระทบจากสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน โดยมีประมาณการรายได้สุทธิ จำนวน 2,400,000 ล้านบาท และกำหนดวงเงินเพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณ จำนวน 700,000 ล้านบาท ซึ่งการขาดดุลงบประมาณจำนวนดังกล่าวยังอยู่ในกรอบสัดส่วนที่กฎหมายกำหนด โดยมีโครงสร้างงบประมาณ สรุปได้ดังนี้

แผนภาพที่ 7 งบประมาณแยกตามโครงสร้างงบประมาณ

ที่มา: วิเคราะห์ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 สำนักงบประมาณของรัฐสภา

- 1) รายจ่ายประจำ จำนวน 2,360,543.0 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 76.1 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี ลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 จำนวน 177,109.3 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 7.0
- 2) รายจ่ายเพื่อชดใช้เงินคงคลัง จำนวน 596.7 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.02 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี เพื่อชดใช้เงินคงคลังที่ได้จ่ายไปแล้วตามพระราชบัญญัติเงินคงคลัง พ.ศ. 2491 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- 3) รายจ่ายเพื่อชดใช้เงินทุนสำรองจ่าย จำนวน 24,978.6 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.8 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี เพื่อชดใช้เงินทุนสำรองจ่ายที่ได้นำไปใช้จ่ายในการเยียวยาประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของ COVID-19
- 4) รายจ่ายลงทุน จำนวน 624,399.9 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 20.1 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี ลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 จำนวน 24,910.3 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 3.8
- 5) รายจ่ายชำระคืนเงินกู้ จำนวน 100,000 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 3.2 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 จำนวน 1,000 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.0

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 จำแนกตามกลุ่มงบประมาณเป็น 8 กลุ่ม งบประมาณรายจ่าย เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2561 ประกอบด้วย

1) งบประมาณรายจ่ายงบกลาง กำหนดไว้เป็นจำนวน 571,047.3 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วน ร้อยละ 18.4 ของวงเงินงบประมาณ

2) งบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณ กำหนดไว้เป็นจำนวน 1,032,010.9 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 33.3 ของวงเงินงบประมาณ

3) งบประมาณรายจ่ายบูรณาการ กำหนดไว้เป็นจำนวน 208,177.3 ล้านบาท คิดเป็น สัดส่วน ร้อยละ 6.7 ของวงเงินงบประมาณ

4) งบประมาณรายจ่ายบุคลากร กำหนดไว้เป็นจำนวน 770,160 ล้านบาท คิดเป็น สัดส่วน ร้อยละ 24.8 ของวงเงินงบประมาณ

5) งบประมาณรายจ่ายสำหรับทุนหมุนเวียน กำหนดไว้เป็นจำนวน 195,397.8 ล้านบาท คิดเป็น สัดส่วนร้อยละ 6.3 ของวงเงินงบประมาณ

6) งบประมาณรายจ่ายเพื่อการชำระหนี้ภาครัฐ กำหนดไว้เป็นจำนวน 297,631.4 ล้านบาท คิดเป็น สัดส่วนร้อยละ 9.6 ของวงเงินงบประมาณ

7) งบประมาณรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินคงคลัง กำหนดไว้เป็นจำนวน 596.7 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.02 ของวงเงินงบประมาณ

8) งบประมาณรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินทุนสำรองจ่าย กำหนดไว้เป็นจำนวน 24,978.6 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.8 ของวงเงินงบประมาณ

และเมื่อพิจารณารายละเอียดพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 รายหน่วยงาน พบว่าภาพรวมงบประมาณเกือบทุกกระทรวงได้รับลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 แต่พบว่ามี กระทรวงที่ได้รับงบประมาณเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 รายละเอียด ดังนี้

1) กระทรวง/หน่วยงาน ที่ได้รับจัดสรรงบประมาณในปีงบประมาณ 2565 สูงสุด 5 อันดับ ได้แก่ (1) งบกลาง จำนวน 571,047.3 ล้านบาท (2) กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 332,398.6 ล้านบาท (3) กระทรวงมหาดไทย จำนวน 316,527.0 ล้านบาท (4) กระทรวงการคลัง จำนวน 273,941.3 ล้านบาท และ (5) กระทรวงกลาโหม จำนวน 203,282.0 ล้านบาท ตามลำดับ

2) กระทรวง/หน่วยงาน ที่ได้รับจัดสรรงบประมาณในปีงบประมาณ 2565 ต่ำสุด 5 อันดับ ได้แก่ (1) หน่วยงานอื่นของรัฐ จำนวน 479.0 ล้านบาท (2) รายจ่ายเพื่อชดใช้เงินคงคลัง จำนวน 596.7 ล้านบาท (3) กระทรวงพลังงาน จำนวน 2,717.5 ล้านบาท (4) กระทรวงอุตสาหกรรม จำนวน 4,380.1 ล้านบาท และ (5) กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา จำนวน 5,164.6 ล้านบาท ตามลำดับ

3) ส่วนหน่วยรับงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2564 รวม 3 กระทรวง 1 หน่วยงาน และ 2 รายจ่าย ได้แก่ (1) กระทรวงการคลัง เพิ่มขึ้นจำนวน 5,501. ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 2.0 (2) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เพิ่มขึ้นจำนวน 2,323.0 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 10.4 (3) กระทรวงพลังงาน เพิ่มขึ้นจำนวน 438.4 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 19.2 (4) หน่วยงานขององค์กรอิสระและ องค์กรอัยการ เพิ่มขึ้นจำนวน 704.3 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 4.0 (5) รายจ่ายเพื่อชดใช้เงินคงคลัง เพิ่มขึ้นจำนวน 596.7 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 100 และ (6) รายจ่าย เพื่อชดใช้เงินสำรองจ่าย เพิ่มขึ้นจำนวน 24,978.6 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 100 ตามลำดับ

แผนภาพที่ 8 เปรียบเทียบงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2564 และ พ.ศ. 2565

หน่วย : บาท

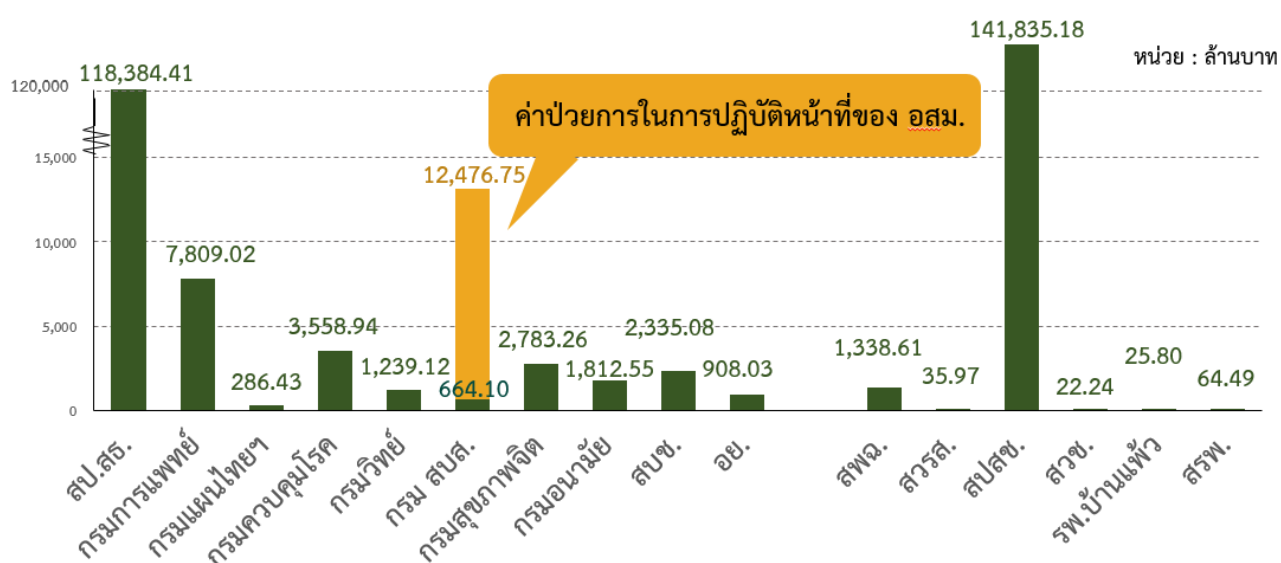
หน่วยรับงบประมาณ	งบประมาณปี 2564	(ร่าง) งบประมาณปี 2565	เพิ่ม / ลด
รวมทั้งประเทศ	3,285,962,479,700	3,100,000,000,000	-185,962,479,700
1. งบกลาง	614,616,246,500	571,047,326,800	- 43,568,919,700
2. สำนักนายกรัฐมนตรี	39,290,927,800	34,017,271,700	- 5,273,656,100
3. กระทรวงกลาโหม	214,530,648,400	203,281,969,300	- 11,248,679,100
4. กระทรวงการคลัง	268,440,176,900	273,941,301,000	5,501,124,100
5. กระทรวงการต่างประเทศ	8,156,364,200	7,618,748,000	- 537,616,200
6. กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	6,092,677,800	5,164,586,900	- 928,090,900
7. กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	22,341,810,800	24,664,817,400	2,323,006,600
8. กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	128,127,020,500	124,182,839,700	- 3,944,180,800
9. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	110,731,086,500	110,126,532,500	- 604,554,000
10. กระทรวงคมนาคม	189,958,728,200	175,858,714,700	- 14,100,013,500
11. กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม	8,301,657,500	6,979,125,600	- 1,322,531,900
12. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	29,335,706,900	28,325,492,800	- 1,010,214,100
13. กระทรวงพลังงาน	2,279,167,900	2,717,546,900	438,379,000
14. กระทรวงพาณิชย์	6,825,472,800	6,523,276,100	- 302,196,700
15. กระทรวงมหาดไทย	333,671,567,000	316,527,029,600	- 17,144,537,400
16. กระทรวงยุติธรรม	26,828,090,900	24,321,289,200	- 2,506,801,700
17. กระทรวงแรงงาน	69,720,316,900	49,742,822,300	- 19,977,494,600
18. กระทรวงวัฒนธรรม	7,962,888,500	7,104,347,600	- 858,540,900
19. กระทรวงศึกษาธิการ	356,449,681,800	332,398,637,000	- 24,051,044,800
20. กระทรวงสาธารณสุข	158,278,603,800	153,940,474,200	- 4,338,129,600
21. กระทรวงอุตสาหกรรม	4,659,180,300	4,380,121,900	- 279,058,400
22. ส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงหรือทบวง และหน่วยงานภายใต้การควบคุมดูแลของนายกรัฐมนตรี	130,774,419,300	122,729,908,700	- 8,044,510,600
23. จังหวัดและกลุ่มจังหวัด	23,109,548,200	17,411,012,300	- 5,698,535,900
24. รัฐวิสาหกิจ	153,692,300,200	130,586,420,900	- 23,105,879,300
25. หน่วยงานของรัฐสภา	9,606,344,000	8,208,048,000	- 1,398,296,000
26. หน่วยงานของศาล	23,288,951,700	22,947,809,400	- 341,142,300
27. หน่วยงานขององค์กรอิสระและองค์กรอัยการ	17,764,269,900	18,468,602,700	704,332,800
28. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	79,688,273,400	78,305,050,700	- 1,383,222,700
29. หน่วยงานอื่นของรัฐ	563,199,600	478,966,500	- 84,233,100
30. สภากาชาดไทย	8,871,553,800	8,265,442,700	- 606,111,100
31. ส่วนราชการในพระองค์	8,980,889,600	8,761,390,800	- 219,498,800
32. พุทธมณฑล	223,024,708,100	195,397,849,400	- 27,626,858,700
33. รายจ่ายเพื่อซื้อใช้เงินคงคลัง	-	596,666,700	596,666,700
34. รายจ่ายเพื่อซื้อใช้เงินทุนสำรองจ่าย	-	24,978,560,000	24,978,560,000

ที่มา: ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 สำนักงบประมาณ

3.2 งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 กระทรวงสาธารณสุข

ในปีงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 กระทรวงสาธารณสุข ได้รับการพิจารณา งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ตาม (ร่าง) พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี วงเงินจำนวน 153,940.5 ล้านบาท แยกตามโครงสร้างงบประมาณ เป็นงบประจำ จำนวน 136,919.6 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 88.9 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี เป็นงบลงทุน จำนวน 17,020.9 ล้านบาท คิดเป็น ร้อยละ 11.1 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี แยกตามประเภทงบประมาณรายจ่ายบุคลากร 115,008.3 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 74.7 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณ 37,604.1 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 24.4 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี และงบรายจ่ายบูรณาการ 1,328.0 ล้านบาทคิดเป็น ร้อยละ 0.9 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี และเมื่อแยกเป็นงบของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข จำนวน 10 หน่วยงาน วงเงิน 152,350.2 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 98.9 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี และ หน่วยงานในกำกับ/องค์การมหาชน จำนวน 6 หน่วยงาน วงเงิน 1,590.3 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 1.1 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี

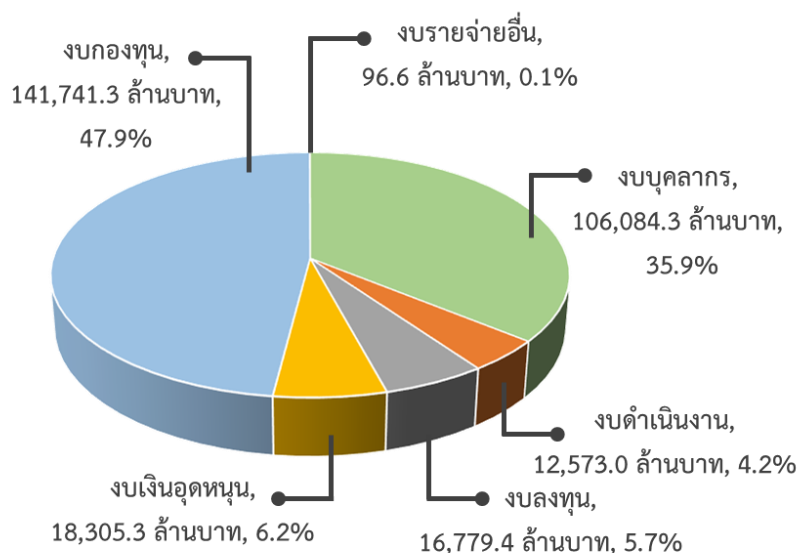
แผนภาพที่ 9 งบประมาณจำแนกตามรายหน่วยงานในภาพรวมของกระทรวงสาธารณสุขและหน่วยงานในกำกับ

ที่มา: เอกสารประกอบการชี้แจงงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 กระทรวงสาธารณสุข

โดยมีสัดส่วนงบประมาณแยกตามประเภทรายจ่ายงบประมาณ ดังนี้ รายจ่ายงบบุคลากร จำนวน 106,084.3 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 35.9 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี รายจ่ายงบดำเนินงาน จำนวน 12,573.0 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 4.2 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี รายจ่ายงบลงทุน จำนวน 16,799.4 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 5.6 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี รายจ่ายงบอุดหนุน จำนวน 18,305.3 ล้านบาท คิดเป็น ร้อยละ 6.2 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี รายจ่ายงบกองทุน จำนวน 141,741.3 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 47.9 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี และงบรายจ่ายอื่น จำนวน 96.6 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.03 ของงบประมาณ รายจ่ายประจำปี

แผนภาพที่ 10 (ร่าง) งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 กระทรวงสาธารณสุข
แยกตามประเภทรายจ่าย

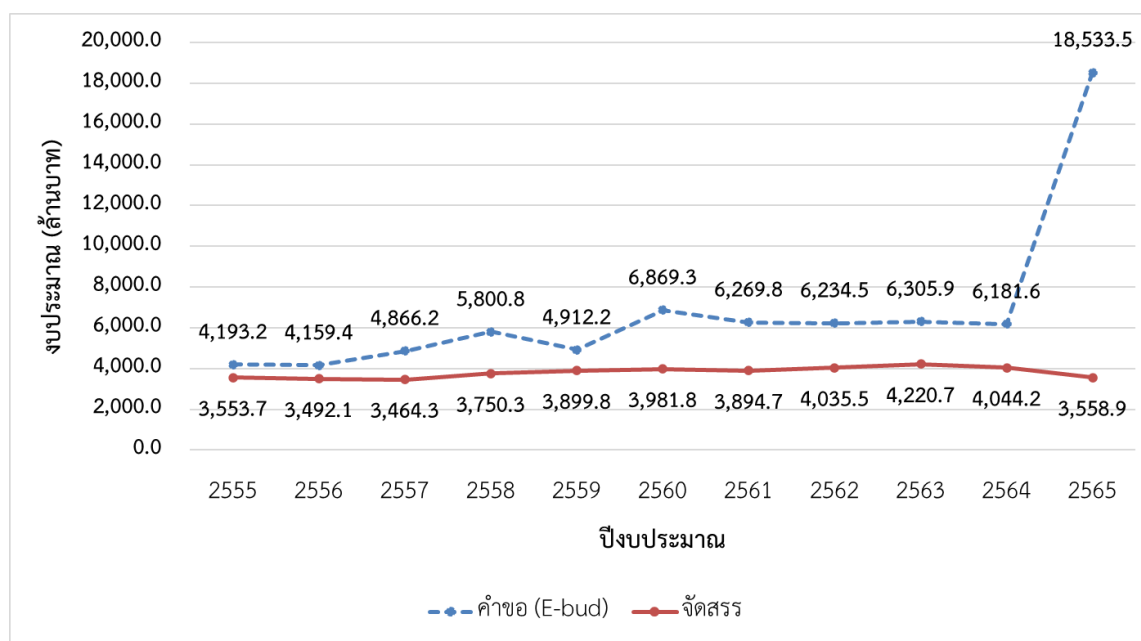

ที่มา: เอกสารประกอบการชี้แจงงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 กระทรวงสาธารณสุข

3.3 งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 กรมควบคุมโรค

3.1.1 แนวโน้มวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี

แผนภาพที่ 11 แนวโน้มวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 – 2565 กรมควบคุมโรค

ที่มา : งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 กรมควบคุมโรค

แนวโน้มของวงเงินงบประมาณรายจ่ายระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 - 2564 พบว่า มีแนวโน้มได้รับงบประมาณเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 17.9 จากปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 โดยได้รับงบประมาณมากที่สุดในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 จำนวน 4,220.7 ล้านบาท รองลงมาคือปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 และปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 จำนวน 4,044.2 ล้านบาท และจำนวน 4,035.5 ล้านบาท งบประมาณส่วนใหญ่ที่เพิ่มขึ้นเป็นรายจ่ายลงทุนที่มีการผูกพันงบประมาณตามสัญญาไว้แล้ว สำหรับค่าของงบประมาณรายจ่ายปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 จำนวน 18,533.5 ลบ. เพิ่มขึ้นจากงบประมาณรายจ่ายปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 จำนวน 14,489.3 ล้านบาท ส่วนที่เพิ่มขึ้นมาจากค่าใช้จ่ายในการจัดหาและบริหารวัคซีน COVID-19 จำนวน 70 ล้านบาท วงเงิน 12,219.6 ล้านบาท

3.1.2 งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 กรมควบคุมโรค

ในปีงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 กรมควบคุมโรค ได้รับการพิจารณาอนุมัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 วงเงินจำนวน 3,558.9 ล้านบาท โดยลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 จำนวน 485.3 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 12.0 โดยแยกตามโครงสร้างงบประมาณเป็นงบประจำ จำนวน 3,036.2 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 85.3 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี เป็นงบลงทุนจำนวน 522.7 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 14.7 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี โดยมีสัดส่วนงบประมาณแยกตามประเภทรายจ่ายงบประมาณ ดังนี้

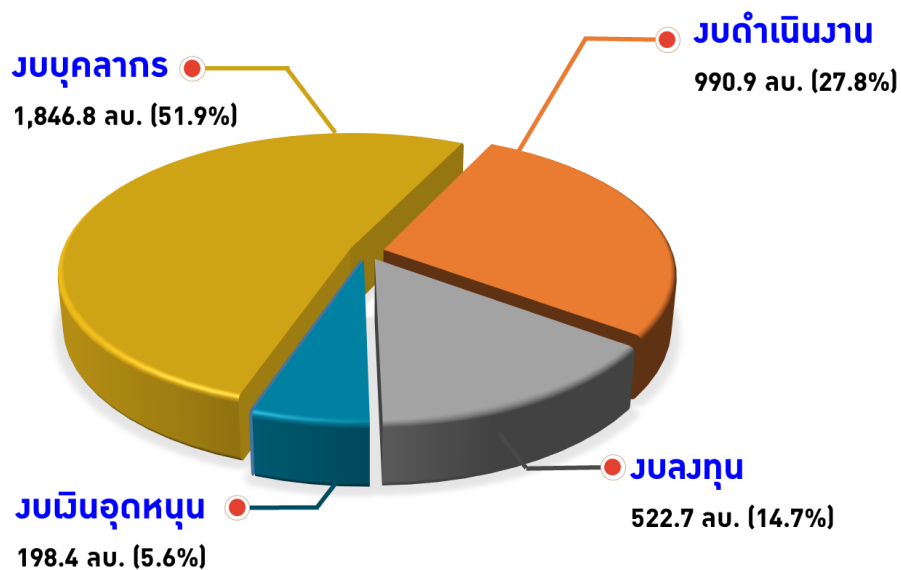
1. รายจ่ายงบบุคลากร จำนวน 1,846.8 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 51.8 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี ลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 จำนวน 60.1 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 3.2 เป็นค่าตอบแทนของบุคลากรกรมควบคุมโรค จำนวน 5,534 คน ประกอบด้วย ข้าราชการ 3,598 คน ลูกจ้างประจำ 992 คน และพนักงานราชการ 944 คน

2. รายจ่ายงบดำเนินงาน จำนวน 997.2 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 27.9 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี ลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 จำนวน 240.0 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 19.4 แบ่งเป็นงบประมาณขั้นต้นและภารกิจประจำ จำนวน 200.5 ล้านบาท งบประมาณรายการค่าเช่า เวชภัณฑ์และวัคซีนในการป้องกันควบคุมโรค จำนวน 392.0 ล้านบาท และงบประมาณรายการค่าใช้จ่ายสำหรับขับเคลื่อนงานตามภารกิจของกรมฯ วงเงิน 399.7 ล้านบาท

3. รายจ่ายงบลงทุน จำนวน 522.7 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 14.6 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี ลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 จำนวน 138.2 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 20.9 ประกอบด้วย ค่าครุภัณฑ์ จำนวน 223.4 ล้านบาท และค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง จำนวน 299.3 ล้านบาท

4. รายการงบเงินอุดหนุน จำนวน 198.4 ล้านบาทคิดเป็นร้อยละ 5.5 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี ลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 จำนวน 18.6 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 8.6 เป็นเงินอุดหนุนสงเคราะห์และค่าอาหารผู้ป่วยโรคเรื้อรัง 167.3 ล้านบาท เงินอุดหนุนองค์กรนอกชนสาธารณประโยชน์การในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์ 30.0 ล้านบาท และเงินอาสาสมัครมาลาเรีย และค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมอาสาสมัครมาลาเรีย 1.1 ล้านบาท.สำหรับค่าใช้จ่ายเป็นทุนการศึกษา สำหรับพัฒนาบุคลากรด้านการป้องกันควบคุมโรค และกายสุขภาพไม่ได้รับงบประมาณเนื่องจากสถานการณ์โรค COVID-19

แผนภาพที่ 12 งบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2565 กรมควบคุมโรค แยกตามประเภทรายจ่ายงบประมาณ

ที่มา : เอกสารประกอบการชี้แจงงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2565 กรมควบคุมโรค

สำหรับรายละเอียดในการปรับลดงบประมาณ พบว่า รายการที่ถูกพิจารณาปรับลดงบประมาณในชั้นการพิจารณาของสำนักงบประมาณ ประกอบด้วย

1) งบประมาณรายจ่ายรายการค่าวัคซีนโควิด 19 จำนวน 70 ล้านโดส วงเงิน 6,300 ล้านบาท เสนอให้กรมควบคุมโรคขอใช้จากพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 ที่คาดว่าจะมีกรอบงบประมาณคงเหลือและสามารถกู้ได้ถึงสิ้นเดือนธันวาคม พ.ศ. 2564 เพื่อให้สอดคล้องกับแผนการจัดหาวัคซีน COVID-19 ที่ต้องการเร่งรัดให้ครอบคลุมร้อยละ 70 ของประชากรภายในสิ้นปี 2564

2) งบประมาณรายจ่ายรายการค่าใช้จ่ายเดินทางไปราชการต่างประเทศชั่วคราว ไม่ได้รับการพิจารณาเสนอตั้งงบประมาณทุนการศึกษาต่างประเทศ เนื่องจากสถานการณ์การระบาดของโรค COVID-19 ไม่สามารถเดินทางไปต่างประเทศได้ หากมีกรณีจำเป็นเร่งด่วนที่ส่วนราชการต้องเดินทางไปราชการต่างประเทศขอให้จัดทำรายละเอียดเพื่อขอทำความตกลงกับสำนักงบประมาณเป็นกรณีไป

3) งบประมาณรายจ่ายรายการขั้นต่ำและค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับบุคลากร เสนอตั้งงบประมาณตามที่กำหนดไว้ในบัญชีถือจ่ายเงินเดือนประจำปี ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2563 รวมถึงเงินที่กระทรวงการคลังกำหนดให้จ่ายในลักษณะเงินเดือน /ค่าจ้างประจำ/ค่าตอบแทน และเงินเพิ่มอื่นที่จ่ายควบกับเงินเดือน/ค่าจ้างประจำ/ค่าตอบแทน

4) งบประมาณรายจ่ายรายการค่าใช้จ่ายในการประชุม อบรม สัมมนา และประชาสัมพันธ์ปรับลดร้อยละ 50 จากที่ได้รับจัดสรรในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 โดยให้หน่วยรับงบประมาณปรับลด Scale และวิธีการทำงาน ปรับรูปแบบการประชุมเป็น ระบบ online ตามมาตรการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคโควิด 19

5) งบประมาณรายจ่ายรายการค่ายา เวชภัณฑ์ และวัคซีนในการป้องกันควบคุมโรคอื่น ๆ ตามภารกิจของกรมควบคุมโรค ปรับลดสัดส่วนการจัดซื้อโดยให้หน่วยงานปรับไปใช้งบประมาณแหล่งอื่นตามความจำเป็น เช่น เงินนอกงบประมาณ งบกลางฉุกเฉินฯ และปรับลดราคาตามผลการจัดซื้อในปีที่ผ่านมา

6) งบประมาณรายจ่ายรายการลงทุน ค่าครุภัณฑ์ ที่ดิน และสิ่งก่อสร้างเสนอตั้งรายการทดแทนที่มีอายุการใช้งาน ต่ำกว่า 10 ปี ส่วนรายการก่อสร้างอาคารและปรับปรุงสิ่งก่อสร้าง พิจารณาให้ตามความพร้อมสำหรับค่าครุภัณฑ์วิทยาศาสตร์ที่ใช้เกี่ยวกับภารกิจแก้ไขปัญห COVID-19 ให้หน่วยงานเสนอขอใช้งบประมาณจาก พ.ร.ก. ให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินฯ เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขปัญห COVID-19

3.1.3 งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 กรมควบคุมโรคในการการขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติฯ แผนปฏิรูปประเทศ(ฉบับปรับปรุง) ด้านสาธารณสุขในส่วนที่เกี่ยวข้อง

กรมควบคุมโรค ได้รับงบประมาณตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 จำนวนทั้งสิ้น 3,558.9 ล้านบาท เป็นงบประมาณสำหรับขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติหรือแผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติฯ กรมควบคุมโรค จำนวน 1,634.6 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 45.9 ของวงเงินภาพรวม โดยเชื่อมกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติหรือแผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติฯ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ชาติ 2 ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติที่ 9 เขตเศรษฐกิจพิเศษ เป้าหมาย 9.2 การลงทุนในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษทั้งหมดได้รับการยกระดับแผนแม่บทย่อย 9.1.1 : การพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก จำนวน 4.2 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.3 ประกอบด้วยแผนงานบูรณาการเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก จำนวน 1 โครงการ คือ โครงการพัฒนาการดำเนินงานการเฝ้าระวังโรคและภัยสุขภาพในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก วงเงิน 4.2 ล้านบาท

ยุทธศาสตร์ชาติ 3 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติที่ 13 การสร้างเสริมให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี เป้าหมาย 13.1(1) คนไทยมีสุขภาวะที่ดีขึ้นและมีความเป็นอยู่ดีเพิ่มขึ้น จำนวน 1,628.4 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 99.6 ประกอบด้วย

- แผนแม่บทย่อย 13.1.3 : การใช้ชุมชนเป็นฐานในการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี ในแผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี จำนวน 1 โครงการ คือ โครงการพัฒนาเครือข่ายในการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพผ่านกลไกระดับชุมชนที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี วงเงิน 37.9 ล้านบาท

- แผนแม่บทย่อย 13.1.6 : การพัฒนาและสร้างระบบรับมือและปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ดังนี้

1) แผนงานพื้นฐานด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ จำนวน 4 ผลผลิต ดังนี้

1.1) ผลผลิตด้านการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพ วงเงิน 44.7 ล้านบาท

1.2) การสนับสนุน เสริมสร้าง ศักยภาพและความเข้มแข็งในการจัดการระบบเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพ วงเงิน 457.7 ล้านบาท

1.3) การเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคที่เป็นปัญหาสำคัญ วงเงิน 110.6 ล้านบาท

1.4) การบริการรักษาและฟื้นฟูสุขภาพ เฉพาะโรคในกลุ่มโรคติดต่อสำคัญ โรคอุบัติใหม่ และ ภัยสุขภาพ วงเงิน 366.7 ล้านบาท

2) แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างให้คนมีสุขภาพที่ดี จำนวน 5 โครงการ ดังนี้

2.1) โครงการเร่งรัดกำจัดโรคไข้มาลาเรีย วัณโรค และยุติปัญหาเอดส์ วงเงิน 226.3 ล้านบาท

2.2) โครงการพัฒนาจัดระบบบริการอาชีวอนามัยและอนามัยสิ่งแวดล้อม วงเงิน 78.6 ล้านบาท

2.3) โครงการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรค ตามแนวทางพระราชดำริและเฉลิมพระเกียรติ วงเงิน

47.3 ล้านบาท

2.4) โครงการเร่งรัดพัฒนาระบบเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพ ให้ได้ตามกฎอนามัยระหว่างประเทศ วงเงิน 258.5 ล้านบาท

2.5) โครงการพัฒนาเครือข่ายในการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพผ่านกลไกระดับชุมชนที่เอื้อต่อการมีสุขภาพที่ดี วงเงิน 37.9 ล้านบาท

ยุทธศาสตร์ชาติ 6 ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติที่ 20 การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ เป้าหมาย 20.1 บริการของรัฐมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของผู้ใช้บริการ แผนแม่บทย่อย 20.1.2 : การพัฒนาบริการประชาชน จำนวน 2.0 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.1 ประกอบด้วย แผนงานบูรณาการรัฐบาลดิจิทัล จำนวน 1 โครงการ คือ โครงการยกระดับทักษะบุคลากรภาครัฐเพื่อตอบโจทย์ความต้องการของประเทศ วงเงิน 2.0 ล้านบาท

ในส่วนของงบประมาณในการขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด - 19 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 กรมควบคุมโรค มีโครงการในการขับเคลื่อนภายใต้การพัฒนาศักยภาพและคุณภาพชีวิตของคน (Human Capital) ให้เป็นกำลังหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ งบประมาณทั้งสิ้น 24.1 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 1.4 ของงบประมาณสำหรับขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย

1. ประเด็นการพัฒนาย่อย : การพัฒนาทักษะแรงงานและการเรียนรู้ แนวทางย่อย : สร้างสภาพแวดล้อมและพัฒนาบุคลากรให้เอื้อต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อให้คนทุกช่วงวัยสามารถเข้าถึงโอกาสในการยกระดับและปรับทักษะความรู้และทักษะเพื่อการพัฒนาตนเองและประกอบอาชีพที่หลากหลายได้อย่างต่อเนื่อง จำนวน 1 โครงการ คือ โครงการขับเคลื่อนนโยบายดูแลสุขภาพผู้ประกอบการอาชีพในช่วงชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) และพัฒนาระบบเฝ้าระวัง ควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพ วงเงิน 1.6 ล้านบาท

2. ประเด็นการพัฒนาย่อย : การเสริมสร้างความมั่นคงทางสุขภาพ แนวทางย่อย : พัฒนาระบบรับมือปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำ ทั้งระบบติดตามตรวจสอบแลเฝ้าระวังโรคระบาด อุปกรณ์เครื่องมือการแพทย์ ตลอดจนการจัดการภาวะฉุกเฉินทั้งวงจร และเพิ่มขีดความสามารถในการติดตาม ประเมินแนวโน้มโอกาสการเกิดโรคภัย โดยเน้นให้ชุมชนมีส่วนร่วม จำนวน 2 โครงการ ดังนี้

1) โครงการพัฒนากลไกความร่วมมือเครือข่ายทั้งระดับชาติและนานาชาติเพื่อยกระดับระบบเฝ้าระวัง สอบสวน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพ วงเงิน 14.0 ล้านบาท

2) โครงการยกระดับระบบรับมือ ปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่ อุตบัติซ้ำ โรคระบาด ให้พร้อมรับมือ วงเงิน 4.9 ล้านบาท

3. ประเด็นการพัฒนาที่ย่อย : การเสริมสร้างความมั่นคงทางสุขภาพ แนวทางย่อย : ส่งเสริมการดูแลสุขภาพเชิงป้องกันให้ประชาชนมีความรอบรู้ด้านสุขภาพในการจัดการดูแลสุขภาพตนเองและมีความภูมิคุ้มกันทั้งร่างกายและจิตใจ เพื่อลดความเสี่ยงในการเกิดโรค รวมถึงโรคอุบัติใหม่ จำนวน 2 โครงการ ดังนี้

1) โครงการพัฒนาการสื่อสารความรู้เรื่องโรคเอดส์โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และโรคไวรัสตับอักเสบบีและซี วงเงิน 2.1 ล้านบาท

2) โครงการขับเคลื่อนการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพด้วยศักยภาพพชอ./พช. วงเงิน 1.3 ล้านบาท

นอกจากนี้ กรมควบคุมโรคได้มีงบประมาณในการขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ด้านสาธารณสุข จำนวนทั้งสิ้น 166.0 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 10.15 ของงบประมาณสำหรับขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ สามารถแยกตามกิจกรรมสำคัญที่ควรเร่งรัด (Big Rock) ดังนี้

กิจกรรมสำคัญที่ควรเร่งรัด (Big Rock) ที่ 1 การปฏิรูปการจัดการภาวะฉุกเฉิน ด้านสาธารณสุข รวมถึงโรคระบาดระดับชาติและโรคอุบัติใหม่ เพื่อความมั่นคงแห่งชาติด้านสุขภาพ (หน่วยงานหลัก) เป้าหมาย (Big Rock) : ประเทศมีระบบงานความมั่นคงด้านสุขภาพและระบบจัดการภาวะฉุกเฉิน ด้านสาธารณสุข ที่ครบวงจรและบูรณาการ เพื่อยกระดับความมั่นคงแห่งชาติด้านสุขภาพ (National Health Security) สามารถตอบโต้ภาวะฉุกเฉินได้ทุกภัย รวมถึงโรคระบาดระดับชาติและโรคอุบัติใหม่ อย่างรวดเร็ว เป็นระบบ มีความเป็นเอกภาพ มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและปลอดภัย เพื่อปกป้องชีวิต สุขภาพ และความเป็นอยู่ของประชาชนชาวไทย ด้วยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนแบบบูรณาการและยั่งยืน มีงบประมาณภายใต้แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างให้คนมีสุขภาพที่ดี ได้แก่ โครงการพัฒนาระบบการจัดการภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขอย่างครบวงจรและบูรณาการ วงเงินงบประมาณ 138.2 ล้านบาท

กิจกรรมสำคัญที่ควรเร่งรัด (Big Rock) ที่ 2 การปฏิรูปเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผล ของการสร้างเสริมสุขภาพ ความรอบรู้ด้านสุขภาพ การป้องกันและดูแลรักษาโรคไม่ติดต่อสำหรับประชาชน และผู้ป่วย (หน่วยงานหลัก) เป้าหมาย (Big Rock) : ผู้ป่วยและคนวัยทำงานที่เสี่ยงกับโรคไม่ติดต่อ โดยเฉพาะเบาหวานและความดันโลหิตสูง ได้รับการ พยาบาล และการสร้างเสริมสุขภาพแนวใหม่ ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพิ่มมากขึ้น ด้วยการบูรณาการบริการสร้างเสริมสุขภาพ ความรอบรู้ด้านสุขภาพและป้องกันโรคเข้ากับการรักษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง มีงบประมาณภายใต้แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างให้คนมีสุขภาพที่ดี ได้แก่ โครงการพัฒนาและสนับสนุนการดำเนินงานเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคไม่ติดต่อและปัจจัยเสี่ยง วงเงินงบประมาณ 26.4 ล้านบาท

กิจกรรมสำคัญที่ควรเร่งรัด (Big Rock) ที่ 3 การปฏิรูประบบบริการสุขภาพผู้สูงอายุด้านการบริหารจัดการรักษาพยาบาลที่บ้าน/ชุมชน และการดูแลสุขภาพตนเองในระบบสุขภาพปฐมภูมิเชิงนวัตกรรม(หน่วยงานสนับสนุน) เป้าหมาย (Big Rock) : ประเทศมีระบบบริการสุขภาพผู้สูงอายุด้านการบริหารจัดการ การรักษาพยาบาลที่บ้าน/ชุมชนและการดูแลสุขภาพตนเองในระบบสุขภาพปฐมภูมิเชิงนวัตกรรม เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงบริการ โดยการมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เสนอตั้งงบประมาณภายใต้ แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างให้คนมีสุขภาพที่ดี ได้แก่ โครงการพัฒนาและสนับสนุนการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรค และภัยสุขภาพที่เป็นปัญหาสำคัญในผู้สูงอายุ วงเงินงบประมาณ 1.4 ล้านบาท

ส่วนที่ 4 ประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณ

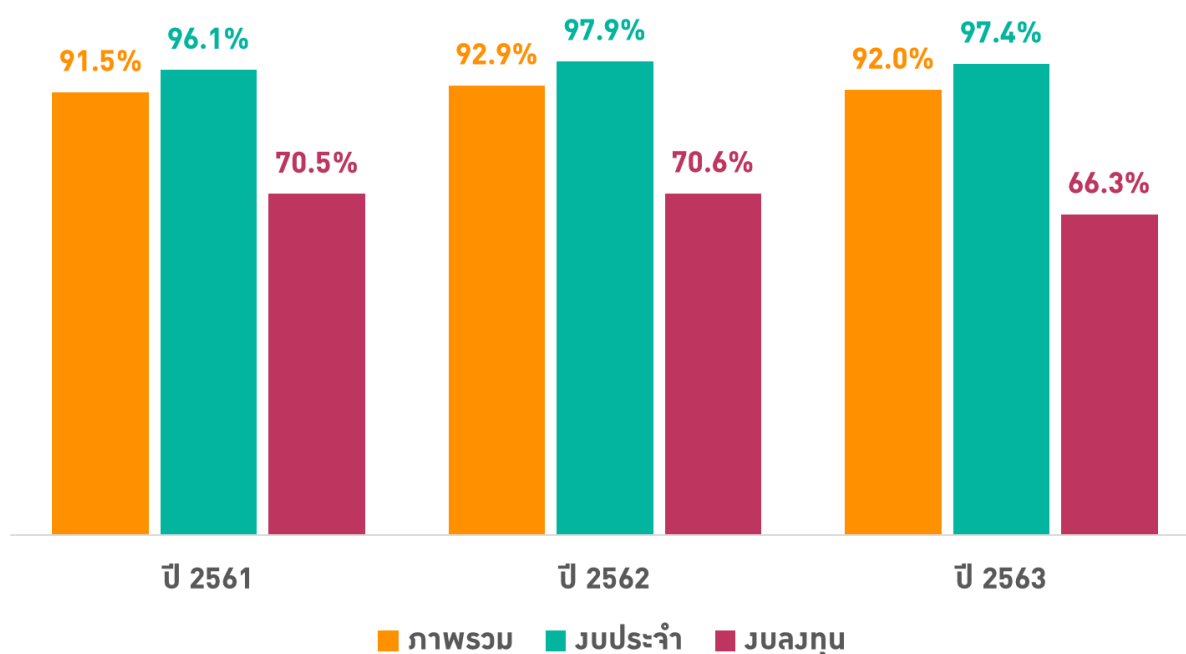
การเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณของภาครัฐ เป็นมาตรการที่สำคัญในการช่วยอัดฉีดเม็ดเงินเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจเร็วขึ้น ช่วยเสริมสภาพคล่องและการฟื้นตัวของระบบเศรษฐกิจ นอกจากนี้สำนักงานยังนำประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณมาใช้ในการพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้แก่หน่วยงาน ทั้งนี้ผลการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายย้อนหลังในช่วงที่ผ่านมา ยังสามารถสะท้อนถึงศักยภาพและประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ และการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณที่ผ่านมาได้เป็นอย่างดี

4.1 ผลการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายย้อนหลัง 3 ปี (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 - 2563) ภาพรวม

1) ข้อมูลผลการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายย้อนหลัง 3 ปี ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 – 2563 ภาพรวมจากระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMS) กรมบัญชีกลาง ดังนี้

- 1) รายจ่ายภาพรวม มีการเบิกจ่ายมากที่สุดในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 คิดเป็นร้อยละ 92.9 รองลงมาคือปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 และปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 คิดเป็นร้อยละ 92.0 และร้อยละ 91.5 ตามลำดับ
- 2) รายจ่ายประจำ มีการเบิกจ่ายมากที่สุดในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 คิดเป็นร้อยละ 97.9 รองลงมา คือปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 และปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 คิดเป็นร้อยละ 97.4 และร้อยละ 96.1 ตามลำดับ
- 3) รายจ่ายลงทุน มีการเบิกจ่ายมากที่สุดในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 คิดเป็นร้อยละ 70.6 รองลงมา คือปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 และปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 คิดเป็นร้อยละ 70.5 และร้อยละ 66.3 ตามลำดับ

แผนภาพที่ 13 ร้อยละผลการเบิกจ่ายงบประมาณย้อนหลัง 3 ปี (ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2561 – 2563) ภาพประเทศ

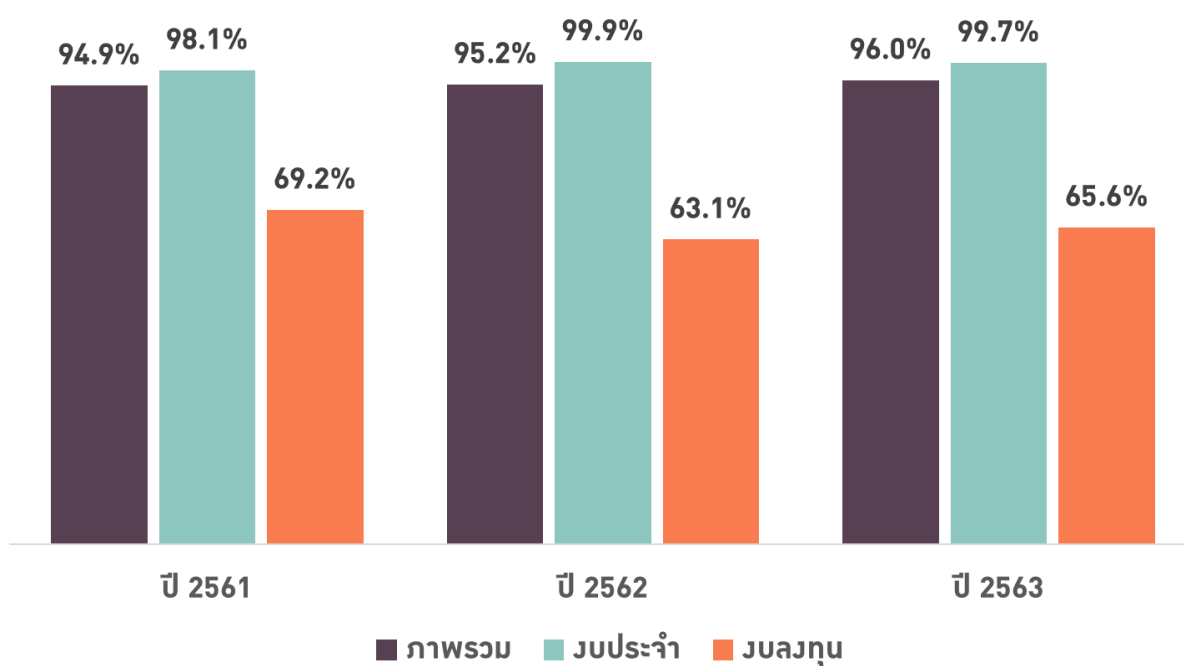

ที่มา: ระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMS) กรมบัญชีกลาง

2) ผลการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายย้อนหลัง 3 ปี (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 - 2563) กระทรวงสาธารณสุข

กระทรวงสาธารณสุขมีภาพรวมผลการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายย้อนหลัง 3 ปี ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 - 2563) จากระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMIS) กรมบัญชีกลาง รายละเอียด ดังนี้ 1) รายจ่ายภาพรวม มีการเบิกจ่ายมากที่สุดในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 คิดเป็นร้อยละ 96.0 รองลงมาคือ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 และปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 คิดเป็นร้อยละ 95.2 และร้อยละ 94.9 ตามลำดับ 2) รายจ่ายประจำ มีการเบิกจ่ายมากที่สุดในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 คิดเป็นร้อยละ 99.87 รองลงมาคือ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 และปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 คิดเป็นร้อยละ 99.6 และร้อยละ 98.1 ตามลำดับ 3) รายจ่ายลงทุน มีการเบิกจ่ายมากที่สุดในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 คิดเป็นร้อยละ 69.2 รองลงมา คือ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563. และปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 คิดเป็นร้อยละ 65.6 และร้อยละ 63.1 ตามลำดับ

แผนภาพที่ 14 ร้อยละผลการเบิกจ่ายงบประมาณย้อนหลัง 3 ปี (ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2561 – 2563) กระทรวงสาธารณสุข

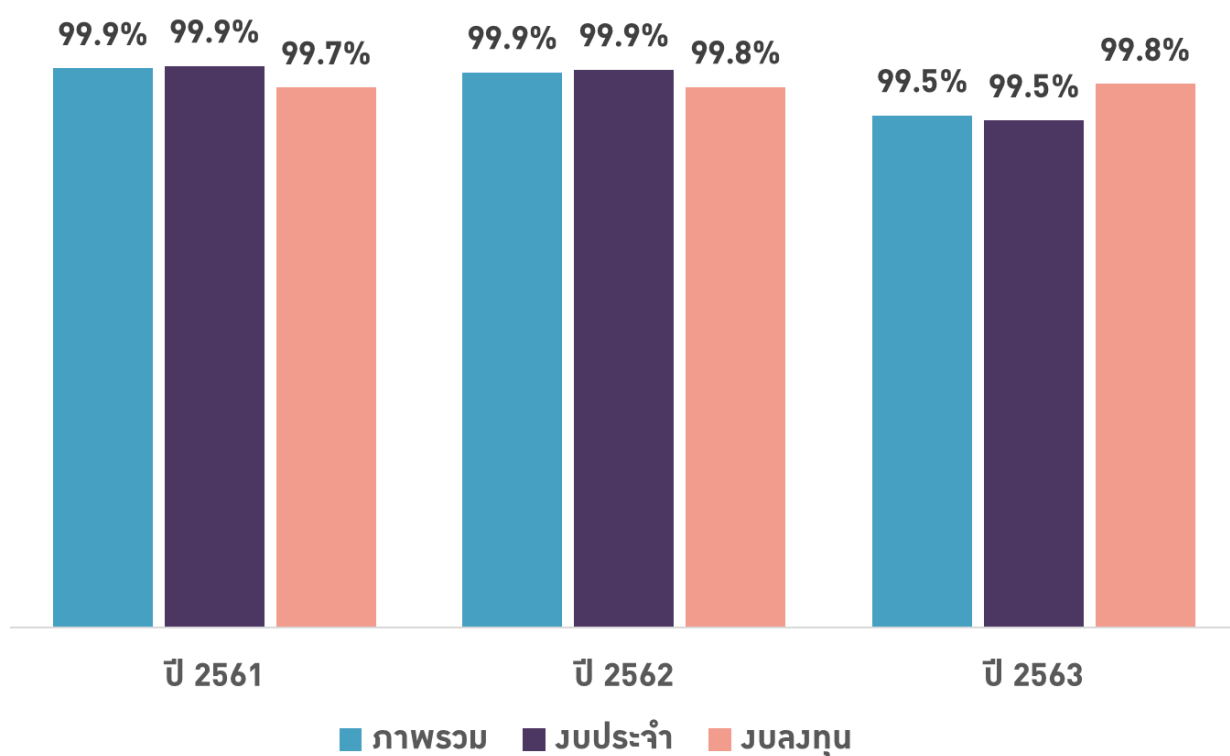

ที่มา: ระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMIS) กรมบัญชีกลาง

3) ผลการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายย้อนหลัง 3 ปี (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 - 2563) กรมควบคุมโรค

กรมควบคุมโรคมีภาพรวมผลการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายย้อนหลัง 3 ปี ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 - 2563) จากระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMIS) กรมบัญชีกลาง รายละเอียด ดังนี้ 1) รายจ่ายภาพรวม มีการเบิกจ่ายมากที่สุดในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 คิดเป็นร้อยละ 99.9 รองลงมาคือ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 และปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 คิดเป็นร้อยละ 99.8 และร้อยละ 99.5 ตามลำดับ 2) รายจ่ายประจำ มีการเบิกจ่ายมากที่สุดในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 คิดเป็นร้อยละ 99.9 รองลงมาคือ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 และปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 คิดเป็นร้อยละ 99.9 และร้อยละ 99.5 ตามลำดับ 3) รายจ่ายลงทุน มีการเบิกจ่ายมากที่สุดในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 คิดเป็นร้อยละ 99.7 รองลงมา คือ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561. และปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 คิดเป็นร้อยละ 99.7 และร้อยละ 97.6 ตามลำดับ ดังนี้

แผนภาพที่ 15 ร้อยละผลการเบิกจ่ายงบประมาณย้อนหลัง 3 ปี (ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2561 - 2563) กรมควบคุมโรค

ที่มา: ระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMIS) กรมบัญชีกลาง

สำหรับข้อมูลเงินกันไว้เบิกเหลื่อมปีของกรมควบคุมโรค ย้อนหลังตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 – 2563 แยกตามรายปีพบว่า มีเงินกันเหลื่อมปีมากที่สุดในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 คิดเป็นร้อยละ 4.7 รองลงมา คือ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 และปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 คิดเป็นร้อยละ 2.0 และร้อยละ 0.2 ตามลำดับ และตามตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุดที่ กค 0402.5/ว318 ลงวันที่ 14 กรกฎาคม 2563 เรื่อง เร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณที่ได้รับอนุมัติให้ขยายเวลาเบิกจ่ายเงิน และการใช้จ่ายเงินที่ได้รับอนุมัติให้ขยายเวลาเก็บรักษาเงิน ให้หน่วยงานได้ก่อหนี้ผูกพัน หรือที่ยังไม่ได้ก่อหนี้ผูกพัน และได้กันเงินไว้เบิกเหลื่อมปี และ/หรือขยายเวลาเบิกจ่ายเงินไว้ตามระเบียบเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินจากคลังแล้ว ให้ดำเนินการเบิกจ่ายงบประมาณดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายในวันที่ 30 กันยายน 2563 จากหนังสือดังกล่าวมีผลทำให้กรมควบคุมโรคไม่สามารถเบิกจ่ายเงินกันไว้เบิกเหลื่อมปีดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายในวันที่ 30 กันยายน 2563 ทำให้เงินกันเหลื่อมปี ต้องถูกพับคืนคลัง โดยผลของกฎหมาย รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 3.5 ล้านบาท เป็นงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 รายจ่ายงบลงทุน รายการสิ่งก่อสร้างจำนวน 2 รายการ ประกอบด้วย รายการอาคารชุดรวมพักอาศัย ขนาด 32 ห้อง สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 2 จังหวัดพิษณุโลก ตำบลหัวรอ อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก เป็นงบประมาณที่ถูกพับไป จำนวน 2.9 ล้านบาท และรายการก่อสร้างแทงค์น้ำพร้อมระบบประปาหอสูง เพื่อส่งจ่ายน้ำ สถาบันราชประชาสมาสัย ตำบลบางหญ้าแพรก อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ เป็นงบประมาณที่ถูกพับไป วงเงิน 0.6 ล้านบาท โดยรายการที่ถูกพับไปตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2561 ดังกล่าวกรมควบคุมโรค ได้บริหารงบประมาณจากเงินนอกงบประมาณ (เงินบำรุง) ไปชดเชยงบประมาณรายจ่ายที่พับไป เพื่อให้สามารถดำเนินการจนแล้วเสร็จ โดยไม่ส่งผลกระทบต่อเป้าหมายของหน่วยงาน

4.2 สรุปผลการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

1) มาตรการการคลังด้านการใช้จ่ายภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2563 ได้เห็นชอบมาตรการการคลังด้านการใช้จ่ายภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถสนับสนุนการฟื้นตัวของเศรษฐกิจและสังคมภายหลังจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 เห็นควรให้หน่วยรับงบประมาณเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ทั้งรายจ่ายประจำและรายจ่ายลงทุน โดยกำหนดให้มีเป้าหมายการใช้จ่ายงบประมาณเป็นรายไตรมาส ดังนี้

แผนภาพที่ 16 มาตรการเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

แผนฯ	ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4
ภาพรวม	ร้อยละ 32	ร้อยละ 54	ร้อยละ 77	ร้อยละ 100
รายจ่ายประจำ	ร้อยละ 36	ร้อยละ 57	ร้อยละ 80	ร้อยละ 100
รายจ่ายลงทุน	ร้อยละ 20	ร้อยละ 45	ร้อยละ 65	ร้อยละ 100

ที่มา: มาตรการการคลังด้านการใช้จ่ายภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

(ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร 0505/ว534 ลงวันที่ 12 พฤศจิกายน 2563)

มาตรการการคลังด้านการใช้จ่ายภาครัฐ ประกอบด้วย

(1) การกำหนดเป้าหมายการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 โดยให้หน่วยรับงบประมาณเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ทั้งรายจ่ายประจำและรายจ่ายลงทุน กำหนดให้มีเป้าหมายการใช้จ่ายงบประมาณเป็นรายไตรมาส ดังนี้

- ไตรมาสที่ 1 - ภาพรวม ร้อยละ 32 ของงบประมาณรายจ่าย (รายจ่ายลงทุน ร้อยละ 20 ของงบประมาณรายจ่ายลงทุน และ รายจ่ายประจำ ร้อยละ 36 ของงบประมาณรายจ่ายประจำ)

- ไตรมาสที่ 2 - ภาพรวม ร้อยละ 54 ของงบประมาณรายจ่าย (รายจ่ายลงทุน ร้อยละ 45 ของงบประมาณรายจ่ายลงทุน และรายจ่ายประจำ ร้อยละ 57 ของงบประมาณรายจ่ายประจำ)

- ไตรมาสที่ 3 - ภาพรวม ร้อยละ 77 ของงบประมาณรายจ่าย (รายจ่ายลงทุน ร้อยละ 65 ของงบประมาณรายจ่ายลงทุน และรายจ่ายประจำ ร้อยละ 80 ของงบประมาณรายจ่ายประจำ)

- ไตรมาสที่ 4 - ภาพรวม ร้อยละ 100 ของงบประมาณรายจ่าย (รายจ่ายลงทุนร้อยละ 100 ของงบประมาณรายจ่ายลงทุน และรายจ่ายประจำ ร้อยละ 100 ของงบประมาณรายจ่ายประจำ)

ทั้งนี้ หากหน่วยรับงบประมาณสามารถดำเนินการได้ตามแผนการปฏิบัติงาน และแผนการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ที่กำหนดไว้ แต่ต่ำกว่าเป้าหมาย การใช้จ่ายงบประมาณข้างต้น ให้ถือว่าได้ดำเนินการบรรลุตามเป้าหมายในไตรมาสนั้นแล้ว

(2) การเร่งรัดการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายด้านฝึกอบรม ประชุม สัมมนา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564(Front Load) กำหนดระยะเวลาดำเนินงาน เดือนตุลาคม - ธันวาคม 2563 (3 เดือน) ให้เร่งรัดการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายด้านการฝึกอบรม ประชุม สัมมนา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ในไตรมาสที่ 1 ของปีงบประมาณ 2564 ให้มากที่สุดหรือไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของวงเงินประมาณที่ได้รับจัดสรร โดยให้สนับสนุนโรงแรมขนาดกลางและขนาดเล็กในเมืองท่องเที่ยวภายในประเทศ โดยเฉพาะเมืองรองเป็นลำดับแรก ทั้งนี้ การจัดฝึกอบรม ประชุม สัมมนา ต้องอยู่ภายใต้มาตรฐานของกระทรวงสาธารณสุขในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโควิด-19 เป็นสำคัญ

(3) แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามเร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณและการใช้จ่ายภาครัฐ โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นประธานกรรมการ ติดตามและประชุมหารือเร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณทั้งรายจ่ายประจำและรายจ่ายลงทุนของทุกหน่วยรับงบประมาณ และการใช้จ่ายภาครัฐอื่น ๆ เช่น โครงการใช้จ่ายเงินกู้ภายใต้พระราชกำหนดฯ โครงการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ เป็นต้น รวมทั้งเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาหรืออุปสรรค ให้สามารถมีเม็ดเงินจากระบบงบประมาณรายจ่ายและการใช้จ่ายภาครัฐอื่น ๆ ลงสู่ระบบเศรษฐกิจได้อย่างรวดเร็วอีกด้วย

2) ผลการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

(1) ข้อมูลผลการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ภาพรวม งบประมาณ หลังโอนเปลี่ยนแปลงรายการ จำนวน 3,285,962.5 ล้านบาท ข้อมูลจากระบบ GFMS กรมบัญชีกลาง ณ สิ้นไตรมาสที่ 4 (วันที่ 30 กันยายน 2564) พบว่า มีผลการเบิกจ่ายสะสม จำนวน 3,012,156.2 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 91.6 ของวงเงินงบประมาณหลังโอนเปลี่ยนแปลงรายการ คงเหลืองบประมาณทั้งสิ้น 273,807.3 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 8.3 ของวงเงินงบประมาณหลังโอนเปลี่ยนแปลงรายการ โดยงบรายจ่ายประจำสามารถเบิกจ่ายได้ ร้อยละ 96.3 และงบลงทุนสามารถเบิกจ่ายได้ ร้อยละ 70.9

(2) ผลการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 กระทรวงสาธารณสุข งบประมาณหลังโอนเปลี่ยนแปลงรายการ จำนวน 150,267.5 ล้านบาท ข้อมูลจากระบบ GFMS กรมบัญชีกลาง ณ สิ้นไตรมาสที่ 4 (วันที่ 30 กันยายน 2564) พบว่า มีผลการเบิกจ่ายสะสม จำนวน 144,177.4 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 95.9 ของวงเงินงบประมาณหลังโอนเปลี่ยนแปลงรายการ คงเหลืองบประมาณทั้งสิ้น 6,090.1 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 4.1 ของวงเงินงบประมาณหลังโอนเปลี่ยนแปลงรายการ โดยงบรายจ่ายประจำปีสามารถเบิกจ่ายได้ ร้อยละ 99.7 และงบลงทุนสามารถเบิกจ่ายได้เพียง ร้อยละ 66.1

(3) ผลการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 กรมควบคุมโรค งบประมาณหลังโอนเปลี่ยนแปลงรายการ จำนวน 4,044.2 ล้านบาท ข้อมูลจากระบบ GFMS กรมบัญชีกลาง ณ สิ้นไตรมาสที่ 4 (วันที่ 30 กันยายน 2564) พบว่า มีผลการเบิกจ่ายสะสม จำนวน 3,631.5 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 89.7 ของวงเงินงบประมาณหลังโอนเปลี่ยนแปลงรายการ คงเหลืองบประมาณทั้งสิ้น 412.7 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 10.2 ของวงเงินงบประมาณหลังโอนเปลี่ยนแปลงรายการ โดยงบรายจ่ายประจำปีสามารถเบิกจ่ายได้ ร้อยละ 97.5 งบลงทุนสามารถเบิกจ่ายได้เพียง ร้อยละ 48.8 และมีการกักเงินเงินกันไว้เบิกเหลือมปี จำนวน 308.9 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 9.4 ของวงเงินงบประมาณหลังโอนเปลี่ยนแปลงรายการ ประกอบด้วย รายจ่ายประจำปี งบดำเนินงาน จำนวน 43.7 ล้านบาท และรายจ่ายลงทุน จำนวน 337.1 ล้านบาท

จากข้อมูลประสิทธิภาพการเบิกงบประมาณในช่วงต้น จะสังเกตได้ว่า แม้ที่ผ่านมารัฐบาลได้มีการกำหนดมาตรการเร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณอย่างต่อเนื่องทุกปี แต่มาตรการดังกล่าวก็ยังไม่สามารถช่วยเร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณหรือการใช้จ่ายงบประมาณภาครัฐให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศ โดยเฉพาะรายจ่ายลงทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ประกอบกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 และมาตรการล็อกดาวน์ จากภาครัฐ ส่งผลต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจอย่างมาก ทั้งภาคการผลิต การส่งออก การท่องเที่ยวและบริการ อีกทั้งการลงทุนจากภาครัฐและเอกชนทั้งทางตรงและทางอ้อมได้รับผลกระทบเช่นกัน รวมถึงพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ยังมีผลบังคับใช้ล่าช้า (มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2563) มีการนำหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการใช้งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ไปพลางก่อนมาใช้ในการจัดสรรงบประมาณให้กับหน่วยรับงบประมาณ ประกอบกับรัฐบาลได้เสนอพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 และให้โอนงบประมาณรายจ่ายประจำปีที่ยังไม่มีการเบิกจ่ายและไม่มีข้อผูกพันหรือสามารถชะลอข้อผูกพันได้ ณ วันที่ 7 เมษายน 2564 และรายจ่ายลงทุนในทุกงบรายจ่ายที่ยังไม่ประกาศดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างภายในวันที่ 7 เมษายน 2563 และ/หรือไม่สามารถลงนามจัดซื้อจัดจ้างได้ภายในวันที่ 31 พฤษภาคม 2563 เพื่อไปใช้จ่ายในการดำเนินงานรองรับสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 จากกรณีดังกล่าวจึงทำให้หน่วยรับงบประมาณไม่สามารถดำเนินการในขั้นตอน การจัดซื้อจัดจ้างโดยเฉพาะในส่วนของขั้นตอนการลงนามทำสัญญาก่อนนี้ผูกพันได้ จึงทำให้มีงบประมาณบางส่วนถูกนำเข้าพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ในส่วนของกรมควบคุมโรค มีรายการที่พระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ตามหลักเกณฑ์และแนวทางการโอนงบประมาณฯ จำนวน 16 รายการ วงเงิน 36.1 ล้านบาท แยกเป็น รายจ่ายประจำปี จำนวน 5 รายการ วงเงิน 5.8 ล้านบาท ประกอบด้วย 1) ค่าใช้จ่ายในการสัมมนาและฝึกอบรม ประชาสัมพันธ์ จำนวน 3.8 ล้านบาท และ 2) ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการต่างประเทศชั่วคราว จำนวน 1.9 ล้านบาท และรายจ่ายลงทุน จำนวน 11 รายการ วงเงิน 30.3 ล้านบาท ประกอบด้วย 1) รายการปีเดียว จำนวน 6 รายการ จำนวน 16.3 ล้านบาท และ 2) รายการผูกพันใหม่ จำนวน 5 รายการ จำนวน 13.9 ล้านบาท

ส่วนที่ 5 ประเด็นข้อสังเกตในการวิเคราะห์ข้อมูลงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

จากการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 มีประเด็นข้อสังเกตที่สำคัญ ดังนี้

1. การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 เกิดขึ้นท่ามกลางสถานการณ์เศรษฐกิจโลกเกิดภาวะชะงักงันทั่วโลก อันเป็นผลจากการแพร่ระบาดหลายระลอกอย่างต่อเนื่องของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) และคาดว่าจะการเร่งการฉีดวัคซีนของไทยจะครอบคลุมประชากร 70% ได้ราวกลางปี 2565 การฟื้นฟูกิจกรรมทางเศรษฐกิจในประเทศสามารถกลับมาได้เร็วที่สุดในช่วงครึ่งแรกของปี และเพิ่มอัตราการเติบโตเป็นสองเท่าในสิ้นปี ของปี 2565 ทำให้การดำเนินนโยบายทางการคลังและงบประมาณรายจ่ายของรัฐบาลต้องดำเนินการด้วยความระมัดระวังเป็นอย่างยิ่ง การจัดทำและพิจารณางบประมาณของรัฐบาลต้องพิจารณาจัดลำดับความสำคัญ คำนึงถึงการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนเร่งด่วนของประชาชน และส่งเสริมสนับสนุนการช่วยเหลือ ภาคเศรษฐกิจที่ได้รับผลกระทบภายใต้สถานการณ์ในปัจจุบันที่มีแนวโน้มการจัดเก็บรายได้ที่ลดลง รวมถึงการเร่งจัดหาและกระจายวัคซีนเพื่อฉีดให้กับประชากรไทยครอบคลุมประชากร 70% ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

2. แนวทางการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 พบว่า ส่วนใหญ่ยังคงคล้ายคลึงกับประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 และมีประเด็นที่รัฐบาลให้ความสำคัญเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ดังนี้ 1) ให้ความสำคัญกับแผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นผลมาจากสถานการณ์ของ COVID-19 พ.ศ. 2564 – 2565 แผนย่อยของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 23 ประเด็น และแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ทั้ง 13 ด้าน 2) ให้ความสำคัญกับการพิจารณาให้ครอบคลุมการลงทุนจากทุกแหล่งเงิน ได้แก่ การลงทุนจากเงินงบประมาณของภาครัฐ การร่วมลงทุนระหว่างภาครัฐและเอกชน (Public Private Partnership : PPP) การลงทุนของรัฐวิสาหกิจ การลงทุนโดยใช้เงินจากกองทุน เช่น กองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐานเพื่ออนาคตประเทศไทย (Thailand Future Fund: TFF) และการลงทุนจากต่างประเทศ และ 3) ให้ความสำคัญกับสวัสดิการที่จำเป็นสำหรับกลุ่มเปราะบางทางสังคม เพื่อให้มีรายได้เพียงพอในการดำรงชีวิตและลดความเสี่ยงของการได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในส่วนของกรมควบคุมโรคได้นำแนวทางของรัฐบาลมาเป็นกำหนดแนวทางการจัดทำค่าของงบประมาณของกรมควบคุมโรค และได้กำหนดทิศทางการดำเนินงาน สอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี แผนแม่บทฯ และแผนปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุขในส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยคาดการณ์ว่าในปี 2565 จะสามารถเร่งฉีดวัคซีนให้ครอบคลุมจนเกิดภูมิคุ้มกันในระดับประชากรและยับยั้งการระบาดของโรคให้อยู่ในวงจำกัด และได้เตรียมความพร้อมของระบบสาธารณสุขเพื่อสร้างสมดุลระหว่างเศรษฐกิจและสุขภาพ พยายามให้ประเทศกลับเข้าสู่ภาวะปกติ ตามแนวคิด “ลัมแล้ว ลุกไว”

3. ความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติกับโครงสร้างการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2565 พบว่า กรมควบคุมโรคได้นำเป้าหมายตัวชี้วัดแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติในส่วนที่กรมฯ รับผิดชอบมากำหนดเป้าหมายการให้บริการของหน่วยงานในระดับที่เป็นผลสัมฤทธิ์ของกรมควบคุมโรค และถ่ายทอดเป้าหมาย ตัวชี้วัดลงในระดับเป้าหมายการให้บริการของกรม เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนให้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนปฏิรูปประเทศในส่วนที่เกี่ยวข้องให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดอย่างชัดเจน ทั้งนี้หน่วยงานหลักภายในกรมฯ ควรให้ความสำคัญกับการกำหนดเป้าหมายที่ยึดโยงกับศักยภาพและบริบทของหน่วยงานที่ร่วมดำเนินการในแต่ละประเด็นย่อย และควรมีการกำหนดเป้าหมายร่วมในระยะสั้น กลางและระยะยาวให้ชัดเจน และควรตัวชี้วัดร่วม (Joint KPIs) ที่ต้องการจะบรรลุร่วมกันในแต่ละปีหรือตัวชี้วัดทางอ้อม (Proxy Indicator) ควบคู่กันไปด้วยเพื่อสะท้อนความสำเร็จของภารกิจหน่วยงาน และบรรลุตามเป้าหมายของแผนแม่บทฯ และแผนปฏิรูปตามที่กำหนด

4. การจัดทำโครงการสำคัญเพื่อขับเคลื่อนแผนแม่บทฯ ((Flagship Project)) /กิจกรรมสำคัญที่ควรเร่งรัดตามแผนปฏิรูปประเทศ (Big Rock) พบว่า กรมควบคุมโรคได้รับงบประมาณสำหรับโครงการสำคัญเพื่อขับเคลื่อนแผนแม่บทฯ (Flagship Project) จำนวน 10 โครงการ และโครงการสำคัญ (เพิ่มเติม) รองรับการขับเคลื่อนร่างแผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด-19 พ.ศ. 2564-2565 จำนวน 4 โครงการ สำหรับกิจกรรมสำคัญที่ควรเร่งรัดตามแผนปฏิรูปประเทศ (Big Rock) ได้รับงบประมาณสำหรับกิจกรรมสำคัญที่ควรเร่งรัด (Big Rock) ที่ 1 การปฏิรูปการจัดการภาวะฉุกเฉิน ด้านสาธารณสุข รวมถึงโรคระบาดระดับชาติและโรคอุบัติใหม่ เพื่อความมั่นคงแห่งชาติด้านสุขภาพ กิจกรรมสำคัญที่ควรเร่งรัด (Big Rock) ที่ 2 การปฏิรูปเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผล ของการสร้างเสริมสุขภาพ ความรอบรู้ด้านสุขภาพ การป้องกันและดูแลรักษาโรคไม่ติดต่อสำหรับประชาชน และผู้ป่วย และกิจกรรมสำคัญที่ควรเร่งรัด (Big Rock) ที่ 3 การปฏิรูประบบบริการสุขภาพผู้สูงอายุด้านการบริหารการรักษายาบาลที่บ้าน/ชุมชน และการดูแลสุขภาพตนเองในระบบสุขภาพปฐมภูมิเชิงนวัตกรรม ในส่วนของกระบวนการจัดทำรายละเอียดกิจกรรมสำคัญและค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ มีข้อสังเกตว่า ยังขาดการประสานงาน การสร้างการรับรู้ และบูรณาการกับหน่วยงานที่ร่วมดำเนินการ อย่างเป็นระบบ ทำให้การกำหนดกรอบการขับเคลื่อนการดำเนินการเพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายร่วมกันยังไม่ชัดเจน รายละเอียดกิจกรรมสำคัญและงบประมาณมีความซ้ำซ้อน ส่งผลให้ถูกพิจารณาปรับลดงบประมาณในชั้นการพิจารณาของสำนักงบประมาณ เนื่องจากมองว่าหลายโครงการมีความซ้ำซ้อนกัน ดังนั้นหน่วยงานเจ้าภาพในระดับกรมฯ ควรมีการจัดเวทีในการสื่อสาร กำหนดเป้าหมาย/จัดทำรายละเอียดกิจกรรม/ค่าใช้จ่ายของกิจกรรมโครงการร่วมกันในแต่ละประเด็น เพื่อให้ได้รายละเอียดกิจกรรมสำคัญของโครงการที่มีประสิทธิภาพสามารถส่งผลลัพธ์ไปสู่การบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด-19 และแผนปฏิรูปด้านสาธารณสุขในส่วนที่เกี่ยวข้องได้อย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม

5. การจัดทำงบประมาณในมิติบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ (Agenda) พบว่า กรมควบคุมโรคมีการเสนองบประมาณรายจ่ายบูรณาการใน 2 แผนงาน ประกอบด้วย แผนงานบูรณาการรัฐบาลดิจิทัล จำนวน 1 โครงการ คือ โครงการการยกระดับทักษะบุคลากรภาครัฐเพื่อตอบโจทย์ความต้องการของประเทศ วงเงิน 2.0034 ล้านบาท และแผนงานบูรณาการเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก จำนวน 1 โครงการ คือ โครงการพัฒนาการดำเนินงานการเฝ้าระวังโรคและภัยสุขภาพในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก วงเงิน 4.1916 ล้านบาท และมีข้อสังเกตในส่วนของ การจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ มีข้อสังเกตว่า จำนวนโครงการและงบประมาณที่ผ่านการพิจารณาจากเจ้าภาพแผนบูรณาการค่อนข้างน้อย นอกจากนี้ยังถูกปรับลดตามสัดส่วนในชั้นการพิจารณาของกรมการงบประมาณเพิ่มเติม จนไม่สามารถสนับสนุนให้เกิดผลลัพธ์ตามเป้าหมายการบูรณาการได้ตามที่กำหนด โดยคณะกรรมการกลั่นกรองเห็นว่าโครงการที่เสนอเป็นภารกิจของหน่วยงานที่ต้องดำเนินการไม่จำเป็นต้องนำมาร่วมในประเด็นการบูรณาการ ดังนั้น หน่วยงานเจ้าภาพควรกำหนดประเด็นการบูรณาการของหน่วยงานที่ร่วมดำเนินการให้ชัดเจน สอดคล้อง เชื่อมโยง สนับสนุนภารกิจซึ่งกันและกัน เพื่อลดการเสนอตั้งงบประมาณซ้ำซ้อนกันระหว่างหน่วยงานและภารกิจปกติของหน่วยงานที่ต้องดำเนินงาน และควรเพิ่มกรอบเวลาในการจัดทำพิจารณาและปรับปรุงแผนงานโครงการร่วมกัน และหน่วยงานหลักภายในกรมฯ ควรให้ความสำคัญของคุณภาพของการจัดทำโครงการให้เป็นไปตามแนวทางการบูรณาการในแต่ละประเด็น เพื่อให้การเสนอของงบประมาณรายจ่ายบูรณาการเป็นกลไกขับเคลื่อนการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์และนโยบายเรื่องสำคัญเร่งด่วนของรัฐบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6. การพิจารณางบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 พบว่า รัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการดำเนินการกิจเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติแผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด - 19 พ.ศ. 2564 - 2565 แผนย่อยของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) นโยบายสำคัญของรัฐบาล ให้ประสบผลสำเร็จและเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม สภาพพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ในฐานะหน่วยงานรับผิดชอบในการขับเคลื่อน ได้จัดกระบวนการในการจัดทำและพิจารณากลับกรองโครงการสำคัญ ในการขับเคลื่อนแผนแม่บทฯ (Flagship Project) / กิจกรรมสำคัญที่ควรเร่งรัดตามแผนปฏิรูปประเทศ (Big Rock) เพื่อให้หน่วยงานใช้เป็นกรอบนำไปเสนอของบประมาณประจำปี แต่ในขั้นของการพิจารณางบประมาณ พบว่าการพิจารณางบประมาณยังปรับลดงบประมาณโดยใช้กรอบเพดาน (ceiling) วงเงินงบประมาณของหน่วยงาน ส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติงานและประสิทธิภาพการดำเนินงานตามเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทฯ และแผนปฏิรูปประเทศที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น สำนักงบประมาณในฐานะหน่วยงานพิจารณาพิจารณาควรให้ความสำคัญกับการพิจารณาจัดสรรงบประมาณกับโครงการสำคัญเพื่อขับเคลื่อนแผนแม่บทฯ ((Flagship Project)) / กิจกรรมสำคัญที่ควรเร่งรัดตามแผนปฏิรูปประเทศ (Big Rock) เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนให้บรรลุเป้าหมายได้ตามที่รัฐบาลกำหนด และหน่วยงานในระดับกรมฯ ต้องให้ความสำคัญในการจัดทำรายละเอียดโครงการสำคัญเพื่อขับเคลื่อนแผนแม่บทฯ (Flagship Project) / กิจกรรมสำคัญที่ควรเร่งรัดตามแผนปฏิรูปประเทศ (Big Rock) ให้มีคุณภาพ สามารถเชื่อมโยง สนับสนุน และสะท้อนถึงการบรรลุเป้าหมายให้มีความชัดเจนและเป็นรูปธรรม

7. กรอบวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 พบว่า ภาพรวมงบประมาณเกือบทุกกระทรวงได้รับลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 งบประมาณที่เสนอส่วนใหญ่เป็นการตั้งงบประมาณตามภารกิจของหน่วยงาน ไม่มีการตั้งค่าใช้จ่ายในการแก้ไขปัญหาการระบาดของโรค COVID-19 และงบประมาณสำหรับจัดซื้อวัคซีนโรค COVID-19 ซึ่งสำนักงบประมาณเสนอให้พิจารณาใช้จากแหล่งงบประมาณอื่น เช่น งบกลางฉุกเฉินแก้ไขปัญหาโรค COVID-19 และงบพ.ร.ก. ให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินฯ เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์การระบาดของโรค COVID-19 จะเห็นได้ว่าการได้รับงบประมาณที่ลดลงทำให้ไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติการของหน่วยงาน ในการป้องกันควบคุมโรคและรักษาสุขภาพที่เป็นปัญหาสำคัญ นอกจากนี้กรมควบคุมโรคยังเป็นหน่วยงานหลักในการรับมือและแก้ไขปัญหาการระบาดของโรค COVID-19 ต้องระดมสรรพกำลังและทรัพยากรมาใช้ในการพัฒนาระบบการเฝ้าระวังให้มีความพร้อมในการรับมือและควบคุมการระบาดของโรคให้อยู่ในวงจำกัด ลดโอกาสการแพร่กระจายเชื้อภายในประเทศ ช่วยลดผลกระทบด้านสุขภาพของประชากรไทย นอกจากนี้การเสนอของงบกลางงบกลางฉุกเฉินแก้ไขปัญหาโรค COVID-19 และงบพ.ร.ก. ให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินฯ มีกระบวนการพิจารณาและอนุมัติงบประมาณตามกฎหมายและมีวัตถุประสงค์เฉพาะในแต่ละโครงการ ทำให้การดำเนินการโครงการสำคัญที่เร่งด่วนและมีความล่าช้า ไม่ทันต่อการแก้ไขปัญหา COVID-19 ดังนั้นสำนักงบประมาณในฐานะหน่วยงานหลักในการพิจารณาพิจารณาควรนำภารกิจของหน่วยงานและความจำเป็นเร่งด่วนในการแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ปัจจุบันมาประกอบในการพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้กับหน่วยงานด้วย

8. ประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณ พบว่า ที่ผ่านมารัฐบาลได้มีการกำหนดมาตรการเร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณอย่างต่อเนื่องทุกปี แต่มาตรการดังกล่าวก็ยังไม่สามารถช่วยเร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณหรือการใช้จ่ายงบประมาณภาครัฐให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศ โดยเฉพาะรายจ่ายลงทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร จะเห็นได้ว่าการเบิกจ่ายรายจ่ายลงทุนที่ล่าช้า ส่วนหนึ่งเป็นผลมาความพร้อมของข้อมูลและเอกสารที่เกี่ยวข้องในขั้นตอนการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างในรายการงบลงทุนที่ขอรับการจัดสรรงบประมาณไว้ล่วงหน้า ประกอบกับสถานการณ์การระบาดของโรค Covid-19 และมาตรการล็อกดาวน์จากภาครัฐ นอกจากนี้ประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่สำนักงบประมาณนำมาใช้เป็นแนวทางสำหรับจัดสรรงบประมาณให้กับหน่วยรับงบประมาณตามศักยภาพการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณเพื่อให้การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดเกิดประโยชน์สูงสุด ดังนั้น หน่วยงานที่เสนอของบประมาณควรมีการจัดทำแผนงบลงทุนระยะยาว (Master Plan) และเตรียมความพร้อมของข้อมูลและเอกสารที่เกี่ยวข้องในขั้นตอนการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างในรายการงบลงทุนที่ขอรับการจัดสรรงบประมาณไว้ล่วงหน้าพร้อมทั้งจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงของโครงการไว้ด้วย เพื่อให้สามารถดำเนินการได้ทันทีที่พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีมีผลบังคับใช้ตามกฎหมาย และจะทำให้หน่วยงานสามารถก่อหนี้ผูกพัน รวมทั้งเบิกจ่ายงบประมาณได้ตามแผนฯ และเป้าหมายที่กำหนดโดยไม่ต้องถูกพักงบประมาณส่งคืนคลังเมื่อสิ้นปีงบประมาณตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2561 รวมทั้งหลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติที่กระทรวงการคลังกำหนด

บรรณานุกรม

- กรมบัญชีกลาง. (2564). ผลการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ, สืบค้นเมื่อ 5 ตุลาคม 2564 จาก <https://www.cgd.go.th>
- กรมบัญชีกลาง. (2564). ด่วนที่สุด ที่ กค (กวจ) 0405.2/ว164. หนังสือราชการ เรื่อง มาตรการการคลังด้านการใช้จ่ายภาครัฐ . 25 มีนาคม 2564
- ดำรงเกียรติ มาลา. (2564) ธนาคารโลกหั่น GDP ไทยปีนี้เหลือ 1% คาดเศรษฐกิจไทยต้องใช้เวลาฟื้นตัว 3 ปี หลังการท่องเที่ยวล่าช้า สืบค้นเมื่อ 28 กันยายน 2564 จาก <https://thestandard.co/world-bank-chopped-gdp>
- เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2563). รายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 เล่มที่ 1 . กรุงเทพฯ : สำนักการพิมพ์, สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- สำนักงบประมาณ. (2564). ฉบับพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย (พ.ร.บ.). สืบค้น 15 มีนาคม 2564 จาก <https://www.bb.go.th>
- สำนักงบประมาณ.. (2564ก). ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565. สืบค้น 18 กันยายน 2564 จาก <https://www.bb.go.th>
- สำนักงบประมาณ.. (2564ข). เอกสารงบประมาณฉบับที่ 1 รายรับรายจ่ายเปรียบเทียบประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565. กรุงเทพฯ: สำนักงบประมาณ.
- สำนักงบรัฐสภา. (2564ข). วิเคราะห์ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงบประมาณของรัฐสภา (2564). วิเคราะห์แนวทางการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565. กรุงเทพฯ : สำนักการพิมพ์สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- สำนักงบประมาณ. (2564ค). รายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นการจัดทำร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565. สืบค้นเมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2564 จาก <https://www.bb.go.th>

สำนักงบประมาณ. (2564ข). บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี
งบประมาณ พ.ศ. 2565. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.

สำนักงบประมาณ. (2564ก). งบประมาณโดยสังเขป ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565. กรุงเทพฯ : แพคเพรส

สำนักงบประมาณ. (2563ค). คู่มือปฏิบัติการจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณพ.ศ. 2565.
กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. (2563). ด่วนที่สุด ที่ นร. 0505/ว 487. หนังสือราชการ เรื่อง แนวทางการจัดทำ
งบประมาณและปฏิทินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565. 13 ตุลาคม 2563.

กรมควบคุมโรค กองยุทธศาสตร์และแผนงาน
ถนนติวานนท์ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000